



Vydává OÚ Studenec

Studenecký zpravodaj

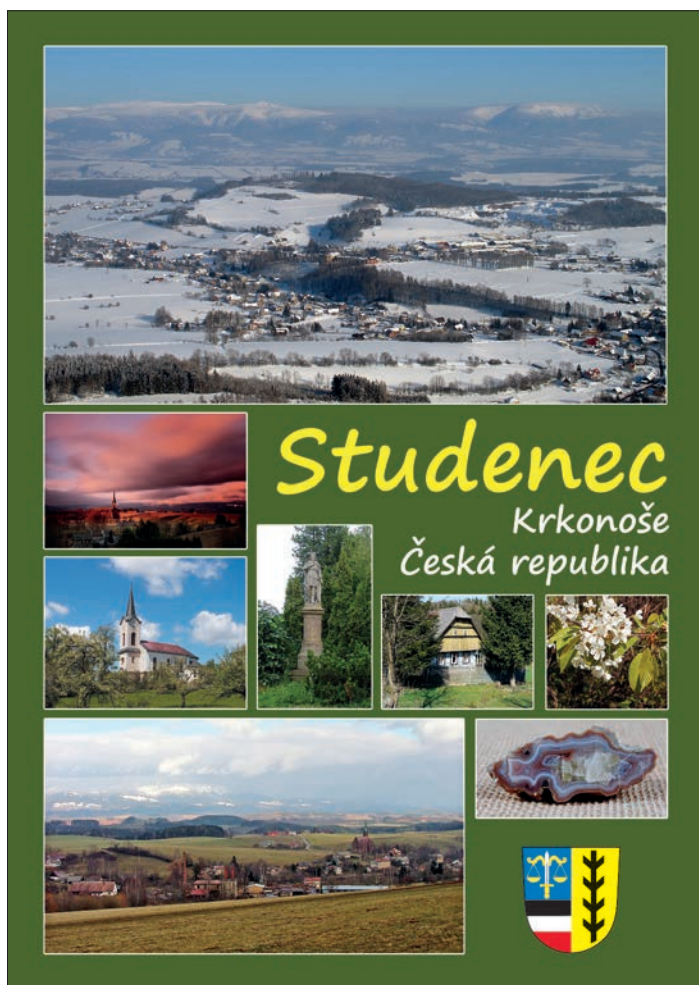


5/2017

Vážení čtenáři,
v nejbližších dnech dostanete do svých poštovních schránek novou publikaci o naší obci. Společně jsme se rozhodli po více jak sedmi letech vytvořit něco nového, jelikož nám pro společnou prezentaci obce, školy a spolků při různých příležitostech právě něco takového v listinné formě chybělo.

Z časových důvodů a pracovní vytíženosti se tato publikace tvořila delší dobu, než jsme oba čekali, a každým dnem by se dala dále upravovat. Společně však oba věříme, že Vám přinese i trochu radosti.

*PaedDr. Petr Junek
Mgr. Jiří Ulvr*





ZPRÁVY OBECNÍHO ÚŘADU

Pečovatelský dům

Největší investice tohoto roku nám v této době nabrala určité zpoždění. Tou hlavní příčinou je, že již čtvrtý měsíc čekáme na přeložení sítě elektrického napětí, které se přesunou z původní budovy do nového plastového pilíře. Z tohoto důvodu nemůžeme dokončit opěrnou zeď, ani všechny základové pásy směrem k budově pošty.

V dnešní době to bohužel funguje tak, že i když ze strany obce máme podepsanou smlouvu a zaplacenou zálohovou fakturu za přeložení těchto sítí, musíme čekat, než si to obchodní oddělení firmy ČEZ předá na své další oddělení – investiční. To potom vypíše výběrové řízení na zhotovitele této přeložky. Když už je zhotovitel vybrán, má po podpisu smlouvy 90 dní na její zhotovení. I kdyby určená firma měla volné pracovní síly a techniku, tak ji však nemůže zhotovit dříve, než v čase 46–90 dní. Prvních 45 dnů totiž běží lhůta, kdy musí požádat o vypnutí elektrické energie v dané lokalitě, kde se



14. 8. 2017



14. 8. 2017



28. 8. 2017



28. 8. 2017



28. 8. 2017



28. 8. 2017

stavba provádí. To, že by byla žádost vyřízena dříve, však v dnešní době ze strany ČEZu nečekejme.

V době uzávěrky tohoto čísla Zpravodaje je již termín zhotovení této přeložky znám. Po osobním jednání u firmy, která bude tuto stavbu provádět, se podařilo nějaký ten den ušetřit a až budete tyto řádky číst, přeložka bude – pevně věřím, již hotová. Věřme tedy i tomu, že nám pomůže počasí a stavba se (než přijdou ty opravdové zimní měsíce) dostane do stejného časového harmonogramu, jako na svém začátku.

Mgr. Jiří Ulvr, starosta



2. 10. 2017



2. 10. 2017



2. 10. 2017



2. 10. 2017

Chodník – cesta p. č. 1045/1 (Chládkovi) – konec obce

Větší radost nám v současné době přináší stavba chodníku. Z uvedených fotek je vidět, že se přibližujeme ke konci naší obce. Na této stavbě se dá říci, že práce neprobíhají pouze, pokud je deštivé počasí. I zde to samozřejmě nemůže být bez nějakých otazníků a problémů, které se z obrázků nepoznají, ale vše se zatím daří zvládnout.



9. 8. 2017



9. 8. 2017



9. 8. 2017



9. 8. 2017



2. 10. 2017



2. 10. 2017

Z pohledu čerpání dotace jsou to zcela nové věci, na kterých se pořád učím něco nového, co jsem ještě nepoznal. I proto jsem rád, že v těchto záležitostech postupuje stavba kupředu.

Mgr. Jiří Ulvr, starosta



2. 10. 2017



2. 10. 2017

Příznivé zprávy

Krajské zastupitelstvo dne 29. 8. 2017 schvalovalo žádosti o dotaci z Programu obnovy venkova. Jak jsem Vás informoval v letošním druhém čísle našeho Zpravodaje, i naše obec podala žádost, konkrétně na opravu komunikací.

Dnes Vám mohu sdělit, že jsme byli úspěšní. Získali jsme maximální částku, a to ve výši 300 000 Kč! V současné době se dokončuje oprava cesty směrem na Strážník, druhá v pořadí bude příjezdová komunikace k sokolovně. Její oprava a konečná podoba se předpokládá až v průběhu letošního listopadu.

Krajské zastupitelstvo dne 26. 9. 2017 schválilo žádost naší obce o prodloužení termínu realizace projektu „Obec Studenec – Rekonstrukce CAS 32 – T815“, na jehož realizaci byla schválena dotace z Dotačního fondu Libereckého kraje, programu Podpora jednotek požární ochrany obcí Libereckého kraje. Důvodem této žádosti bylo to, že do prvního kola výběrového řízení se nikdo nepřihlásil, a tak hrozilo, že o finanční prostředky můžeme přijít.

Do druhého kola výběrového řízení se přihlásila pouze firma KOBIT spol. s r. o., Rozvojová 269, Praha. S touto firmou byla zároveň podepsána smlouva ohledně této zakázky ve výši 4 694 800 Kč s DPH.

Tímto krokem (podepsání smlouvy) se také potvrdily národní finanční zdroje ze strany Generálního ředitelství hasičského záchranného sboru ČR ve výši 2 000 000 Kč.

Dnes Vám v této záležitosti tedy uvádím hned několik pozitivních zpráv. Jednak prodloužení termínu rekonstrukce našeho vozidla do 30. 6. 2018, potvrzení finančních prostředků z krajského rozpočtu v maximální výši 800 000 Kč a potvrzení dotace z národních zdrojů ve výši 2 000 000 Kč!

Realizace opravy proběhne v termínu 2017-6/2018. Oprava spočívá v kompletní opravě podvozku včetně mechanických částí, výměny kabiny za dlouhou pro 6 osob a osazení vozidla novou nástavbou.

Závěrem: Pro obec Studenec je důležité, že při sestavování rozpočtu na rok 2018 nemusí počítat s celkovými finančními náklady, ale pouze s částkou ve výši 1 900 000 Kč.

Mgr. Jiří Ulvr, starosta

Svatba

Pondělí 14. srpna 2017 bylo šťastným dnem pro manžele Ivanu a Jiřího Havlovy. Tento obřad byl výjimečný v tom, že se konal při letu v horkovzdušném balónu nad katastrálním územím Studenec u Horek. Přejeme hodně štěstí ve společném životě.



UKONČENÍ SEZÓNY KONTEJNERŮ NA BIOODPAD

Vzhledem k termínu uzávěrky tohoto čísla Zpravodaje a možnostem používání svozové techniky budete o termínu posledního letošního sběru do kontejnerů informováni ve vývěsních skříňkách. Děkuji za pochopení.

Mgr. Jiří Ulvr, starosta

POHOŠTĚNÍ OBECNÍ POLÉVKOU SOBOTA 9. PROSINCE 2017

Na tomto místě oslovujeme místní, ale i vzdálenější, kdo by měl zájem předvést na této akci své umění, ukázky či prodej určitého zboží. Zájemci ať se přihlásí na OÚ ve Studenci do pátku 1. prosince 2017. Zajistíme bezplatný pronájem místa i zapůjčeného stánku.

ZASKLÍVÁNÍ INFORMACE PRO NOVÉ ZÁJEMCE

Pan Jiří Kuřík oznámil, že by rád po mnoha letech skončil se zasklívací službou v naší obci k 31. prosinci 2017. Žádáme nové zájemce o tuto službu, aby se přihlásili ve stejném termínu na OÚ ve Studenci. Zajistíme stejné místo pro tuto činnost jako doposavad.

STATISTIKY OBECNÍHO ÚŘADU

- Počet obyvatel k 1. 10. 2017 je **1895**.

Rovnáčov
196

Studenec
1282

Zálesní Lhota
417

- Počet **mužů 932** a počet **žen 963**.
- Průměrný věk obyvatel Studence a Zálesní Lhoty je **41 let** (muži 39 let a ženy 42 let).
- Nejvíce mužů a žen je z celkového počtu obyvatel ve věku 40 let.

Nejčastěji používaná jména:

Jiří	63
Josef	55
Marie	54
Jana	52
Petr	50
Jan	47
Jaroslav	36
Tomáš	35
Václav	33
Ludmila	31
Eva	31
Michal	29
Lukáš	29
Martin	29
Pavel	29
Jakub	26
Lenka	25
Kateřina	24
Hana	23
Miroslav	22
Jaroslava	22
Anna	22
Věra	21
Veronika	19
David	19
Zdeněk	19
Petra	18
Helena	17
Tereza	16
Lucie	15

Nejčastější příjmení:

Tauchmanovi	91
Kuříkovi	68
Hákovi	48
Horáčkovi	46
Vanclovi	32
Šulcovi	31
Noskovi	23
Štefanovi	22
Hamáčkoví	22
Tomášovi	20
Bartoňovi	20
Mečířovi	18
Plecháčovi	18
Brožovi	17
Jezdínští	16

Z jednání zastupitelstva obce

Dne 18. září se uskutečnilo čtvrté letošní jednání Zastupitelstva obce Studenec, kterého se zúčastnilo 12 zastupitelů a 8 občanů.

V první části programu zastupitelé vzali na vědomí rozbor hospodaření obce za 1. pololetí 2017 a schválili prodej pozemku v Zálesní Lhotě, rozpočtové změny za rok 2017 č. 2 a návrh opatření k odstranění zjištěných nedostatků kontroly výkonu samostatné působnosti.

Poté se diskutovalo o budoucnosti staré školy v Zálesní Lhotě. Občanské sdružení Stará škola nepředložilo žádný záměr využití budovy a tím nesplnilo podmínky na prodloužení jejího pronájmu. Další pronájem je problematický i z důvodu neodpovídající elektroinstalace a s ní související bezpečnosti. Hlasovalo se o dvou možnostech: pronájmu objektu sdružení Stará škola na další rok a o prodeji prostřednictvím realitní kanceláře, ani jeden z návrhů však nebyl schválen.

Ze strany občanů zazněl návrh na využití staré školy jako pečovatelského domu, pan starosta ale upozornil, že podle dřívější studie by přestavba na malometrážní byty vyžadovala částku vyšší než 10 milionů Kč.

V diskusi pan starosta informoval o následujících záležitostech:

- Proběhlo první soudní jednání týkající se žaloby Římskokatolické farnosti Zálesní Lhota kvůli navrácení pozemků ve vlastnictví obce. Obec musí prokázat, že dané pozemky v letech 1991–2001 řádně užívala (před rokem 1991 patřily státu, který je na základě dekretů znárodnil v polovině minulého století).
- Na obecním úřadu se uskutečnil audit.
- Další jednání s představením návrhů budoucí přístavby základní školy se bude konat 20. září.
- Byla představena situace možného obchvatu silnice I/16 v obci Horka u Staré Paky, a to včetně řešení cyklostezky do Studence.

Pan Urban poděkoval za organizování sběrného dvora a chválil aktivitu paní Hubálovské. Dále navrhl, aby se konalo méně obecních akcí s tím, že v obci jsou aktivní spolky. O četnosti obecních akcí se následně diskutovalo.

Ing. Boura informoval, že byla na krajský úřad podána žádost o prodloužení vyúčtování dotace na Tatra pro JSDH Studenec. Výběrové řízení vyhrála firma KOBIT a během 14 dnů bude Tatra odvezena na přestavbu, která by měla být hotová do konce června 2018.

*Výlety do studenecké minulosti 14.***Rok 1916** *dokončení (opsáno z Kroniky bez jazykové úpravy)*

Soupis dobytka. 13. května proveden byl opět soupis dobytka. Sepsáno bylo: 118 kusů mladého dobytka do 1 roku, 11 býků, 70 jalovic, 316 krav, 4 volí, 175 koz a 5 vepřů. Celkem 699 kusů dobytka. Účel tohoto soupisu projevila se později.

Soupis pozemků. 25.–31. května prováděn byl soupis osetých pozemků. Podrobně bylo sepsáno, jakým druhem obilí a kolik výměry bylo oseto a kolik luk komu náleží.

Rekvisice dobytka. 12. července musili rolníci voditi všechen svůj hovězí dobytek na „bahno“, t. j. k domu čp. 249, kde zvláštní komise jej prohlížela, 20 nejlepších kusů označkovala a ty pak musely býti prodány vojsku za maximální ceny.

Lístky na kávu. 22. července rozdíleny byly ve škole opět nové „enky“, t. j. lístky na kávu. Na dítky do 4 let nebyly vydávány žádné lístky, ostatním osobám 1 lístek na osm týdnů, který opravňoval k nákupu 375 gr zrnkové kávy.

Požár. 24. července mezi 7.–8. hodinou večerní vypukl požár v domku čp. 301 u Knapů. Majitel domu byl na vojně a jeho žena nevrátila se do osudné chvíle ještě z továrny v Jilemnici. K požáru dostavili se v malé chvíli místní hasiči a podařilo se jim brzy oheň uhasiti, takže shořela jen střecha a věci na půdě. Bohužel, vyžádal si tento požár i lidský život. Marie Novotná, starší vdova, která na půdě tohoto domku spala, uhořela. Za nedlouho bylo však vyšetřováním zjištěno, že tento oheň založil Frant. Tauchman, zvaný „Karl“, který s Novotnou nějaký čas žil a nyní stále se s ní sváril. I tohoto dne měli spolu prudký výstup, při kterém Novotná byla zbita, utekla na půdu, tam se uschovala a usnula. Napilý Tauchman – nenapravitelný alkoholik – zapálil pak domek, aby pomstu svoji dovršil. Byl zatčen a zavřen, když se k činu doznal. Knap, majitel tohoto domku, dům již nestavěl. Zbylé rozbořil a tak se stalo, že čp. 301 ve Studenci zmizelo. Domek stával za „Špicí“ při cestě k Vrchlabí.

Odchod k vojsku. 1. srpna odešlo na vojnu ze zdejší obce opět 10 odvedenců, byli to mladíci r. 1897 narození.

Odvádění dobytka. 10. srpna byl odváděn na nádraží do Jilemnice dobytek, který byl nuceně vojskem vykoupen. Studenec odvedl 20 kusů hovězího dobytka.

Odchod k vojsku. 28. srpna odešli na vojnu muži narození v letech 1893–1896, 1885–1889 a dne 9. června t. r. odvedení.

Zvony. 13. září odebrány byly „k vojenským účelům“ zvony z místního kostela. Toho dne o 5. hodině ranní loučily se zvony s místním obyvatelstvem posledním vyzváněním. Pak ihned byly sňaty a odvezeny. Odebrané zvony vážily celkem 114 kg, platilo se 4 K za 1 kg.

Škola. 15. září, na počátku nového školního roku, ustanovena byla na zdejší školu učitelka Marie Votočková. I. a IV. tř. učil řídící učitel Marek, II. a VI. Jezdinský, III. Ducháčková a V. Votočková. Na škole zapsáno bylo 322 dětí. Školy měly nařízeno šetřit papírem a žactvo sbíralo a odvádělo kopřivy, z jejichž vláken tkány byly látky.

Letní čas. Dnem 1. října zrušen byl „letní čas“, nařízený dnem 1. května. Hodiny byly uvedeny ve shodu s časem slunečním.

Brambory. 25. října dopraveno bylo do Studence 55 q a za týden dalších 100 q brambor, které obstaral obecní výbor a které stály 15 K za 1 q. Brambory ty byly dobré a v krátké době byly úplně rozprodány. Prodávány byly jen těm, kteří vlastních brambor neměli. Z prvního přidělu dáváno bylo na 1 osobu 10 kg, z druhého 20 kg brambor. Bylo již v této době dosti hladu mezi místním chudým lidem.

Odchod k vojsku. 3. listopadu rukovali k vojsku domobranci narození v letech 1866–1871. ze zdejší obce odešli 3: Josef Šorfa, František Kudr a Karel Hamáček. Dne 16. listopadu odešlo opět 9 mužů studeneckých na vojnu. (Ročníky 1880–1884, 1890–1892.)

Řepa. 18. listopadu dovezeno bylo do vsi 14 q dumlíků a 34 q řepy vodnatky, 1 kg prodáván byl za 0,26 K. Poněvadž nebylo již brambor, museli se lidé, kteří nic jiného neměli, živiti těmito plodinami.

Úmrtí císaře. 21. listopadu zemřel císař rakousko-uherský František Josef I. po krátké nemoci ve stáří 87 let, dovršiv téměř 68 let svého panování. Pohřeb jeho konal se dne 30. listopadu ve Vídni do hrobky kapucínské, kde pochován byl ke své manželce Alžbětě.

Po jeho smrti ujal se vlády arcivévoda Karel I. O úmrtí císaře Františka Josefa I. a nastolení vladaře nového se zde ani mnoho nemluvilo a obvyklé vždy oslavy nebyly vůbec konány.

5. válečná půjčka. V měsíci prosinci byla vypsána opět nová válečná půjčka, počtem již pátá.

Nařízení. V prosinci t. r. došlo školám nařízení, že ze školních knihoven musí býti odstraněny výtisky Jiráskova „Temna“ a „Husitského krále“.

Poměry. Poměry a drahota válkou vyvolané byly čím dále tím horší a dostupovaly míry neslýchané. Mouka, pokud ji bylo lze koupiti bez lístků, stála 3 K až 3,20 K za 1 kg, dříve 30 až 40 h, hrách 2 K za 1 kg, 1 kg másla stál v tomto čase 12 K, 1 kg sádla 14 K, před válkou 0,8 až 1 K. Mýdlo, které dříve

stálo 1 kousek 10 h, stojí dnes 1,30 K, kartáč na podlahu dřívě 10 h, nyní 2 K, střevíce dřívě 4–6 K, nyní 70–80 K a velmi špatné. Mnoho lidí, hlavně děti, chodilo ve dřevácích. 1 m látky na oblek stoupl na ceně z 5–6 K na 50–60 K, 1 m³ dříví ze 4–5 K na 30 K, uhlí stálo 6 K 1 q a nebylo téměř k dostání. Jakost všeho zboží nesnesla vůbec přirovnání se zbožím předválečným. Potraviny byly obyčejně vyměňovány za zboží, jelikož za peníze nedalo se nic koupiti. A co se přece za peníze prodalo, prodalo se velmi draze. Za 1 q pšenice platilo se 130 K, ač podle stanovené maximální ceny měl státí toliko 38 K. Ceny dobytka stouply též neslýchaně. Za krávu tržilo se 2500 K, za týden staré tele 200 K, za vepře střední váhy 800–1000 K. Řezník Erben pro drahotu dobytka zanechal v této době na čas řeznictví vůbec. Dobytek dal se i těžce kupovati. Josef Tauchman z čp. 156 prodal v této době dva koně za 11 200 K, kterýžto obnos nedal ani před válkou za celý svůj statek. Počet padlých ve válce ze zdejší obce přesáhl již číslo 20, mnoho mužů bylo v zajetí, všech pak na vojně z obce více než 400. Obecní úřad byl prací přímo přetížen a různými výkazy přímo zaplaven.

Vzpomínky na Mílu Háka

Je to již pěkná řádka let, kdy jsem v Jičíně nastoupil na autobus, jedoucí do Studence. Zde již seděl Míla Hák (roletář). Přisedl jsem si k němu a vzpomínali jsme na staré časy. Byli jsme dávní přátelé z tělovýchovné jednoty Sokol, po sokolsku tedy bratři. Tam nás Míla cvičil na náradí i v prostných cvičeních, bohužel po začátku okupace nám Němci Sokol zakázali, zabavili a odvezli náradí, za krátký čas byl zakázán i Orel a ostatní spolky. Vzpomínali jsme na X. všesokolský slet v roce 1938, kde jsme na Strahově oba cvičili. Pražáci i vojáci nás z pohraničí nadšeně zdravili a vítali. Na prsou červených košilíjsme měli nášivky Župa krkonošská. Byla to velkolepá národní slavnost za mír. V té době již nás Hitler provokoval svojí nepřátelskou propagandou a ohrožoval svými nacistickými vojsky. Doba to byla nesmírně zlá, naše mladá demokracie byla obklopena fašistickými nepřáteli. Dokonce v samotné republice se to hemžilo mnoha podvratnými živly. Vzpomněli jsme také na Václava Knotka, Miloušova švagra, který později utekl před Němci doslova v hodině dvanácté: když jej přišlo gestapo zatknout, byl schován naproti v zámecké zahradě, ve skleníku zahradníka p. Bartušky. Mezi květinami přespal, potom prchal přes Slovensko, Balkán a Střední východ, až se dostal různými tajnými cestami do Francie. Po obsazení Francie Německem se přesunul do Anglie, tam vstoupil do československého zahraničního vojska, kde byl zařazen do čs. výzvědné služby.

Míla se mi také svěřil, že jede z Prahy, kde navštívil sestry Masarykovy, vnučky T. G. Masaryka, Annu a Herbertu. S Annou se znali z roku 1937, kdy se u nás ve Studenci slavnostně odhaloval pomník T. G. Masaryka a Anna se této slavnosti účastnila. Tady se také s Mílou poznali, nejen jako vlastenci, také je spojily umělecké zájmy – Anna Masaryková byla historička umění a Míla rád maloval. Žádné odborné školy neměl, ale byl vynikající, měl výbornou fotografickou paměť. Přešel po návrších kolem Studence, Horku a Strážník, bedlivě pozoroval krajinu, pak přišel domů a namaloval panorama Krkonoš s naprostou přesností. Protože Míla byl tři roky zavřený v koncentračním táboře, nemohl jsem se ho nezeptat na toto tragické období v jeho životě. Zanechali jsme tedy řeči o umění a věnovali se debatě o nedávné historii válečné. To bylo tak:

V létě roku 1942 po atentátu na Reinharda Heydricha, za největšího teroru, jaký byl kdy v českých zemích nastolen, do obchodu k Sedláčkům přišel asi třicetiletý neznámý muž a ptal se: „Kde tady, někde proti kostelu, bydlí jistý Miloslav Hák?“ Bohouš Sedláček zpozorněl, věděl, že u sousedů Háků se skrývají tři parašutisté z Anglie, ze skupiny Antimony. Ten muž se mu pranic nelíbil, byl mu podezřelý. Poslal jej tedy na opačnou stranu, do vsi k Vilému Hákovi. Jakmile ten záhadný muž zmizel z dohledu, šel k Miloušovi, aby jej varoval. Ten muž se za chvíli vrátil poté, co zjistil, že se ocitl u docela jiných Háků, než které hledal. Znal ale již tu správnou adresu. Přišel, vzal Mílu stranou a okamžitě se mu svěřil, že je parašutista z Anglie a že se zná s Knotkem, který je v Anglii, a dal mu Mílovu adresu. A pověděl mu několik jiných důvěrných zpráv. Také prosil, aby jej Míla na nějaký čas ukryl ve svém domě. To ale Míla učinit nemohl v této době plné hrůz, kdy Němci vyvraždili Lidice, Ležáky, mnoho Čechů popravili po atentátu na říšského protektora, kdy se každá maličkost proti Říši trestala tím nejvyšším trestem smrti nejen pro pachatele, ale i pro jeho rodinu a celou obec. Míla nemohl vědět, zdali tento neznámý není nastrčený agent gestapa, takové případy tady byly. Nějakou dobu se dohadovali, ale nedohodli. Přátelsky se rozloučili. Zatímco probíhal tento rozhovor, parašutisté, co byli u Háků, poslouchali za dveřmi. Když muž odešel, řekli, že to byl Čurda, parašutista z jejich řad, ale podezřelý ze zrady. Dokonce dostali tajnou zprávu, že spolupracuje s gestapem. Milouš po dohodě s parašutisty i se společenstvím obrany národa v Nové Pace a v Železném brodě rozhodli, že se parašutisté přemístí. Ve Studenci začínala pro ně být horká půda. Závorka a Jasínek přešli na Turnovsko a Srazil, který se při seskoku padákem zranil, do Horní Kalné.

Později k Hákům do Studence přijel další neznámý muž. Představil se jako Jaroslav Šulc, bývalý poručík čs. armády z Prahy, nyní český vlastenec v odboji. Tohoto pána nikdo neznal, nikdo nevěděl, kam patří, vědělo se jen to, co o sobě tvrdil: prý pomáhá pronásledovaným. Pro sebe nechtěl nic, jenom orodoval za Čurdu, který se prý nemá kam uchýlit, spí ve stohu slámy a pot-

louká se po lese. Neuplynul ani týden a u Háků se opět objevil Čurda a velmi naléhal se stejnou prosbou o úkryt. Je prý pronásledován hlavně v Praze, může přežít jedině na venkově, pokud možno daleko od města v ústraní. Jakmile upozoroval, že Mílu poněkud přesvědčil, klekl na kolena, sepal ruce a prosil se slzami v očích. Říkal: „Nemám čím být živ, potravinové lístky nemám, bez nich v obchodě nedostanu nic, ty můžu dostat jedině na úřadech, tam ale nemohu, okamžitě se dostanu do podezření a museli by mne oznámit na policii...“ Čurda ale potravinové lístky měl a peníze také. Přiznal, že zatím něco má od Šulce, což bylo podezřelé, přesto Čurda Mílu uprosil. Chtěl zůstat tři neděle, to se Mílovi zdálo příliš. Dohodli se na čtrnácti dnech. U Háků se jevil jako důvěryhodný, čestný muž, brzy se u nich cítil jako u svých nejlepších přátel. Scházeli se zde spolehliví lidé, Lukeš, Petřík, Klazar, Míla Hák a Lánský. Poslouchali společně zakázaný zahraniční rozhlas Londýn i Moskvu, mluvilo se velmi opatrně i o parašutistech. Se skupinou Silver A v Pardubicích měli Studenečtí spolehlivé spojení, což Čurda dosud nevěděl, nebo se tak tvářil. Jako spojka sem dojížděla Hana Krupková s různými důvěrnými zprávami. Tato skupina byla však právě v této době záhadně prozrazena a německou policií zlikvidována, v Pardubicích bylo popraveno mnoho lidí, další byli odvezeni do koncentračních táborů. V nočních debatách u Háků padlo i nějaké to odvážné slovo o válce, nacistech, Říši i Führevovi. Ale o jistých záležitostech, které Čurdu obzvlášť zajímaly, Míla tajemně mlčel. Proto se Čurda obrátil na přístupnějšího Petříka a vyzvídal, zdali se zde neobjevili nějakí další parašutisté. Již v Anglii při výcviku výsadků na protektorátní území věděl, že byly připraveny další výzvědné skupiny s vysílačkami, které měly operovat právě v Podkrkonoší. Dostali také jisté informace i spolehlivé adresy do Studence od Václava Knotka.

Jednoho dne se Čurda záhadně vytratil a následujícího dne přijelo gestapo. Všechny pány, kteří se scházeli u Háků, odvezli do Jičína na úřadovnu gestapa. Byla zatčena také Hana Krupková v Pardubicích. Když vedl gestapák Mílu na výslech, řekl mu: „Neradím ti, abys tady něco zapíral. Všechno víme. Čurda je náš člověk.“ Po těchto slovech Mílu doslova zamrazilo a polil jej studený pot. Další studená sprcha jej čekala, když vstoupil do kanceláře. Seděl tam u stolu v německé uniformě domnělý Jaroslav Šulc. Tady poznal, jak byl podváděn – nebyl to Šulc, ale surový gestapák Jaroslav Nachtman, který políčky i kopanci nikterak nešetřil. Míla se dostal zpět na celu již jenom s polovinou zubů, s napučenými zmodralými monokly pod očima. Přemýšlel o té lidské podlosti. Ježíše z Nazaretu zradil jeden Jidáš, jeho zradili Jidášovi dva. Během několika málo dní Mílu odvezli na další útrpné právo, do Prahy na Pečkárnu. Při dalším výslechu mu povyrazili zuby všechny.

Autobus jel jako o závod, již jsme zahlédli věž studeneckého kostela a u Višňákových vystoupili. Chvilíčku jsme ještě postáli, ale Míla se choulil do kabátu a říkal: „Rád bych ti to všechno dopověděl, ale je mi zima, taky

jsem po cestě unavený. Ten koncentrák, kde jsem strávil tři roky, se na mém zdraví podepsal. Přijď mě navštívit, rád ti všechno dopovím.“ Slíbil jsem, že přijdu, a s tím jsme se rozešli.

Po nějakém čase od rozmluvy s Mílou Hákem se mi naskytla příležitost zúčastnit se zájezdu do tehdejší NDR, do Výmaru. Kromě jiného jsme zajeli do koncentračních táborů Buchenwald a Nordhausen, kde byl Míla delší čas vězněn. Proto jsem tady na něho vzpomínal i na všechny ostatní, kteří za ostatným drátem trpěli a umírali.

Po návratu jsem se vypravil k Mílovi na návštěvu, abych se dozvěděl dokončení příběhu. Cestou jsem uvažoval, zdali nepřijdu nevhod, jestli na náš rozhovor nezapomněl, ale pak jsem poznal, že jej moje návštěva potěšila. Pozval mě dál, doma byla i jeho příjemná manželka Jaruška, věděla všechno o našem rozhovoru v autobuse. Posadili jsme se a pokračovali v rozhovoru – Míla si dokonce pamatoval, že ve svém vyprávění skončil v Pečkárně. Jednoho dne si pro Mílu na celu přišel německý dozorce a vyzvedl jej z věznice a vedl na ulici – na takovou cestu se již vypravilo mnoho vězňů, kteří se již nevrátili, byla to jejich cesta poslední. Míla ve svých myšlenkách si přál svoje poslední přání – chtěl vidět ještě svoji manželku. Přešli chodník k autu, zelenému antonu, ve kterém seděl již jeden zmučený vězeň, to byl novinář Julius Fučík. Něco Mílu přimělo, aby se ještě podíval po ulici, kde chodili svobodní lidé, a tu jako zázrakem na protějším chodníku spatřil svoji manželku. Nevěděl, zdali je to sen nebo příznak, zůstal stát jako omámený. Tu jej gestapák rýpnul pistolí do zad na znamení, že nemá zdržovat. Strčil jej do připraveného auta a zabouchnul za ním dveře. Odjeli do Terezína, tam pobýli jen několik dní a pak Mílu odvezli do Buchenwaldu a Fučíka do Berlína, kde skončil svoji životní pouť.

Tady Míla přerušil svoje vyprávění. Přistoupila k nám paní Jaruška, která zatím jen poslouchala a doplnila příběh svým prožitkem, skutečně zajímavým a tajemným, s množstvím záhadných překvapivých náhod. Ten večer šla spát, ale nemohla usnout, převracela se na lůžku a vzpomínala na manžela. Hluboko v noci ji přepadl mikrosněžek, trval snad jen minutu. Zdálo se jí o Mílovi, přišel a prosil, aby jej přišla navštívit. Nutně ji musí vidět. Ten sen byl tak opravdový a naléhavý, že vstala, ustrojila se a vydala se na cestu kolem Černého háje, polní cestou na železniční zastávku do Levínské Olešnice. Nevěděla přesný čas příjezdů vlaků, musela třikrát přestupovat. Vlaky ve válce nejezdily přesně, měly hodinové i mnohem delší zpoždění, vojenské transporty měly naprostou přednost. Přesto se do Prahy dostala. Časně ráno vystoupila na hlavním nádraží a šla rovnou do Pečkárny. Před věznicí stálo policejní auto. Viděla dva muže, strážný vedl vězně, který nastoupil do auta. Tu spatřila vězně dalšího, vedeného eskortou. Tento vězeň byl Míla. Poznali se a usmáli se na sebe a to bylo všechno. Esesák Mílu hrubě strčil do auta, které se rozjelo, a Jaruška se jenom dívala, jak mizí v ranním šeru.

Přinesl jsem Mílovi knížku s fotografiemi, kterou jsem přivezl z Buchenwaldu. Se zájmem si ji prohlížel, nevěřicně kroutil hlavou, všechno bylo jiné, nežli jak to kdysi vídával každý den. Ty dřevěné bány, ve kterých byli namáčkáni jako sardinky, zmizely, protože byly plné hmyzu a bacilů. Musely se spálit. Nyní tam byla holá pláň, která mu nic neříkala. Za časů, kdy tady byl vězněn, se na tomto kousíčku půdy tísnilo až 40 000 vězňů. Teď to tam zelo prázdnotou. Zbyly jenom zděné budovy. Ve středu byl vyznačen kolíky prostor, kde byl kdysi appelpplatz. Vpředu dnes stojí mohutný památník. Míla se velmi zajímal o menší koncentrační tábor Nordhausen, který jsme také navštívili. Zde zahynulo 30 000 vězňů. Tady jsme vystoupili z autobusu, průvodce nás upozornil, že budeme zklamaní, že tam již nic není. Přesto jsme se šli podívat. Kousek od silnice byla rampa, za ní cementový patník – pomníček s drobným nápisem. Za rampou rostla po pás vysoká tráva. Tady náš průvodce vytrhl v hustém porostu trs trávy i s kořeny. Pod ní se objevilo dláždění, to také byla jediná památka na tento vyhlazovací tábor. Na Nordhausen měl Míla velmi smutné vzpomínky. Jeden čas je sem denně přiváželi nákladními auty. Vystoupili z vozů, následovala cesta do podzemí. Tady je čekala velmi těžká práce, lámali kámen ze skály, hloubili a vyklízeli prostor pro podzemní halu. Měla zde být továrna na výrobu tajné, velmi účinné zbraně. Pracovali při slabém umělém osvětlení. Později je přestali dovážet, dokonce tady přespávali na holé zemi. Trávili tak v podzemí veškerý čas a nevěděli, zdali je den či noc. Hodiny nebyly zapotřebí. Pracovalo se do vyčerpání pod dozorem kápů a jejich nadřízených dozorců.

Koncem roku 1944 a začátkem 1945 nacisti obdrželi několik zdrcujících porážek, u Stalingradu, v Africe a konečně třetí ztracená bitva u Kurska. Tu nacisti začali uvažovat, že by tuto válku, kterou tak nadšeně vyprovokovali, mohli prohrát. Podstatně omezili své krutosti, zejména na vězňích v koncentračních táborech. Tak se stalo, že Míla i ostatní věznění studenečtí občané přežili, jinak by naši obec skrze přechovávání parašutistů čekal trpký osud. Vězně koncentračního tábora Buchenwald osvobodila americká armáda. Tím se Míla dostal na svobodu, ač s podlomeným zdravím. Později dostal pozvánku, aby se dostavil k soudu do Prahy jako svědek i žalobce k případu bývalého parašutisty i zrádce Karla Čurdy. Za protektorátu získal nové jméno i říšskoněmecké občanství. Nyní byl souzen za zradu, udavačství a příslužování gestapu. Čurda měl na svědomí mnoho věrných Čechů, kteří mu plně důvěřovali. Ti, kteří mu poskytli úkryt ve svém domově, to zaplatili svým životem.

Ladislav Tauchman

Zprávy ZŠ a MŠ Studenec

Nový školní rok se v tomto roce trochu loudal a přiběhl až v pondělí 4. září 2017. Školáci si tak mohli užít delších prázdnin. Ve studenecké škole byl nový školní rok tradičně zahájen v amfiteátru za školou.



Po deštivém víkendu se počasí umoudřilo, a tak mohlo zahájení nového školního roku za přítomnosti starosty obce Jiří Ulvra a místostarosty Josefa Boury proběhnout na čerstvém vzduchu. Po úvodních slovech bylo přivítáno 9 nových žáků do jednotlivých ročníků a pak již dostali slovo devátáci, kteří lákali 42 prvňáků do svého Ledového království. Nikdo z prvňáků se nebál do pohádky vstoupit, a tak si všichni z pódia amfiteátru odnesli šerpu, pamětní list a kouzelný míč. Po nezbytném fotografování se všichni přesunuli do svých tříd, kde je čekaly lavice plné různých důležitých věcí pro první rok školní docházky. Nejen jim, ale i všem ostatním z celkového počtu 360 dětí ve škole, 108 dětí v obou školkách a 63 zaměstnanců přejeme pohodový školní rok 2017/2018.

Obdobně jako v předchozích letech, tak i v letošním roce škola na důrazné doporučení MŠMT podala řadu projektů k čerpání finančních prostředků z Evropských strukturálních fondů. Na období od 1. září 2017 do 31. srpna 2019 získala z Operačního programu Věda, výzkum, vzdělávání na projekt „Kvalitním vzděláváním k rovným příležitostem“ částku 1 330 122 Kč. Z tohoto projektu bude financována školní asistence v mateřské i základní škole, vzdělávání pedagogů v oblasti inkluze, čtenářské, matematické a jazykové gramotnosti a rodičům budou nabídnuty přednášky odborníků z oblasti výchovy a vzdělávání. Škola bude dále vybavena školními pomůckami, které souvisí s výše uvedenými předměty vzdělávání pedagogů.



Třída 1. A, horní řada zleva: třídní učitelka Zdeňka Erbenová, Kryštof Hylmar, Vít Planík, Lukáš Mečíř, Kristina Kuříková, Tereza Fischerová, Ela Korotvičková, Max Korotvička, Sebastián Kurpil, Max Korotvička, Jakub Grof, Lukáš Jindříšek; dolní řada zleva: Sára Kovářová, Tereza Brožová, Eva Chrtková, Markéta Hylmarová, Kristýna Tušiaková, Stela Tauchmanová, Věra Nováková, Nella Albrechtová, Mária Kuříková, Matěj Šulc



Třída 1. B, třídní učitelka Iva Exnerová, horní řada zleva: Sandra Pivoňková, Barbora Háková, Adéla Matušková, Andrea Ottová, Emma Háková, Jan Mejstnar, Aneta Šedivá, Ema Šantrochová, Rostislav Sobran; sedící skupina: Patrik Urbanec, Adéla Sedláková, Barbora Lízrová, Viktorie Liebichová, Tereza Gebauerová, Sofie Urbanecová; ležící skupina: Eliáš Přiklopil, David Svoboda, Kryštof Novotný

Škola uspěla i v dalších dotačních titulech, získala finanční prostředky na částečnou úhradu dopravy na povinné plavání, na navýšení platů nepedagogických pracovníků, na zájmové vzdělávání a na úhradu školních obědů sociálně slabých žáků.

Projekt

KVALITNÍM VZDĚLÁVÁNÍM K ROVNÝM PŘÍLEŽITOSTEM CZ.02.3.X/0.0/0.0/16_022/0006805

je spolufinancován Evropskou unií.

Cílem projektu je rozvoj v oblastech, které škola určí jako prioritní pro svůj rozvoj a budoucí směřování.



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ZPRÁVY MŠ STUDENEC

V září tohoto roku se naplnily dětským smíchem třídy Mateřské školy Studenec. Paní učitelky je přivítaly s otevřenou náručí. Každá třída má své jméno. Nejmenší děti se jmenují Sluníčka a o ně se starají paní učitelky Kateřina Junková, Aneta Pulpánová a Miroslava Vanclová. Prostřední děti mají název Motýlci a pod svá křídla si je vzala vedoucí



paní uč. Marie Bergerová a paní uč. Marie Horáčková. Předškolní děti se jmenují Včelíčky a jejich paní učitelky jsou Monika Štorm Pernecká a Eva Hájková. Do každého oddělení je přihlášeno 28 dětí.

Školka pro děti připravila velkou nabídku zájmových kroužků: výtvarný kroužek, hra na flétnu, plavání, sportování, zpívání a kroužek angličtiny. Zájem o tyto aktivity je veliký a za to jsme moc rádi. V zimě je připravena ještě lyžařská škola a běžecké lyžování. Přejme dětem, aby napadlo hodně sněhu na zimní radovánky.

Hned první týden naší školky k nám na návštěvu přišli studenečtí hasiči. Zachránili nám náš venkovní domeček plný hraček a ukázali dětem vše, co se najde v hasičském autě. Nakonec nám na parkovišti před sokolovnou udělali pěnu a děti neváhaly a alespoň rukama si na pěnu sáhly. Děkujeme hasičům za jejich čas a krásné společné dopoledne.

První týdný v naší školce byly dále věnovány posvícení. Ve všech odděleních se vyráběly koláče na všechny možné způsoby a kdo měl odvahu, šel si zasoutěžit na závody v přespolním běhu „Posvícenský koláč“.

Kalendář nám brzy ukázal, že přišel podzim. Stromy se oblékly do krásné barevných šatů a my jsme každý den na vycházce pozorovali, jaká kouzla se v přírodě odehrávají. Na stromech dozrávalo ovoce a na zahradách se schovala poslední zelenina. I ve školce se na nástěnkách objevila jablíčka, hrušky a spousta krásných básniček.

Foukej, foukej, větríčku, shod' mi jednu hruštičku,
shod' mi jednu nebo dvě, budou sladké obě dvě.

Ovoce a zelenina to je zdraví, to je síla,
kdo jí mrkev, ředkvičky, bude zdravý celičky.

Byla jedna babka, prodávala jabka,
za dřevý groš prodala jich koš.



Kolektiv učitelek MŠ Studenec

ZPRÁVIČKY Z MŠ ZÁLESNÍ LHOTA

V závěru školního roku jsme jeli na výlet do Vrchlabí, přesně do Krkonošského centra environmentálního vzdělávání, nazývaného Krtek, kde nás čekal příjemný program určený pro děti z mateřské školy. Věnovala se nám hodná paní Kamila, která nás celým centrem provedla, dovědli jsme se nové zajímavé informace. Povídání bylo zpestřeno různými hrami a návštěvou záchytné stanice, kde jsme viděli zvířátka, o které zde pečují. Prošli jsme se zámeckým parkem, pozdravili kačenky v místním rybníku a také „zlatou“ rybku, která si nenechala naši návštěvu ujít.



V posledním týdnu jsme se vydali na putování v okolí MŠ, které spočívalo v záchraně Jeníčka a Mařenky ze spárů ježibaby. Za odvahu, výdrž a úspěšné osvobození Jeníčka a Mařenky v putování a plnění úkolů byla pro děti odměnou perníková chaloupka a ukrytý poklad. Zároveň to byla poslední akce s našimi nastávajícími školáky a následovalo tedy rozloučení a pasování předškoláčků na školáky. Všem našim budoucím školáčkům přejeme pohodový vstup do další etapy jejich školního života a přejeme plno úspěchů při plnění nejen školních povinností.

Po prázdninách jsme se přivítali nejen s nově příchozími kamarády a kamarádkami, kteří do školky mezi nás přišli poprvé, ale i se stávajícími dětmi, které naší mateřskou školu již navštěvují.

Během září jsme se věnovali hrám na zahrádce, procházkám po okolí, např. procházce do nedalekého lesa, kde jsme nasbírali poklady, které nám les nabídl v podobě hub, samozřejmě jedlých. Dále sběru kaštanů a pozorování měnící se podzimní přírody.

Také jsme opět podnikli výlet do Vrchlabí, kde byla pro děti mateřských škol připravená akce v parku u krkonošského centra environmentálního vzdělávání s názvem „Louka plná dětí“. Byly zde připravené zábavné soutěže pro děti, které je s nadšením plnily. Než jsme začali úkoly plnit, měli jsme plno času navštívit a pozdravit ještě kačenky, kapříky a „zlatou“ rybku v rybníku v zámeckém parku. Dále jsme využili





čas i na návštěvu muzea v Augustiánském klášteře, která se nám velice líbila, a jsme rádi, že jsme návštěvu stihli, než bude muzeum uzavřeno kvůli rekonstrukci.

Dopoledne se nám vydařilo, počasí nám přálo a všichni jsme se spokojeni a plní zážitků vrátili zpět do školky, kde se budeme těšit na další zajímavé zážitky, které nás čekají.

Krásné a klidné podzimní dny všem přejí děti a paní učitelky z Mateřské školy Zálesní Lhota.

TÝDEN ČESKÉ HRAČKY A NÁVŠTĚVA FIRMY DETOA V ALBRECHTICÍCH

V době přerušení dodávky elektřiny 19. 9. 2017 se obě čtvrté třídy se svými učitelkami Zuzanou Venclovou a Ivanou Kučerovou vydaly na exkurzi do firmy Detoa Albrechtice s. r. o. (na pozvání našeho senátora Jaroslava Zemana).

Cesta autobusem podhorskými silnicemi s mnoha zatáčkami nebyla pro všechny úplně jednoduchá, ale díky báječnému panu řidiči jsme vše v pohodě zvládli. V továrně si děti nejdříve v rámci soutěže „Týden české hračky“ vyrobily svoji vlastní dřevěnou hračku. K dispozici měli sáček plný dřevěných kousků, lepidlo a látku. Potom už podle své fantazie vyráběly.

Do sobotního finále porota vybrala výrobky Šimona Mejsnara a Petry Brožové.





Po výrobě vlastních hraček jsme se šli podívat do továrny, jak se vyrábějí hračky opravdové. Vzali jsme to důkladně od sušárny dřeva až po finální expedici. Nejznámější hračkou z této továrny je asi pro všechny oblíbený krteček. Při zpáteční cestě jsme si udělali krátký pěší výlet na rozhlednu Štěpánka. Výlet se nám vydařil a díky sponzorskému příspěvku Lesů České republiky jsme i ušetřili peníze za autobus. Čtvrtáci moc děkují za příjemný den.

Mgr. Ivana Kučerová, třídní učitelka 4. B

ADAPTAČNÍ DEN PRO ŽÁKY ŠESTÉHO ROČNÍKU

Letošní šestáky čekalo překvapení v podobě nového rozdělení tříd a nutno dodat, že většina z nich to nesla statečně... Do třídy 6. A nastoupilo po malých přesunech 16 dětí, z toho jsou tři úplnými nováčky, a v 6. B nakonec usedne dětí 18.

Adaptační program si klade za cíl seznámit příchozí žáky nejen s novými kamarády, ale také se školou a okolím a též není pro třídního učitele na škodu, poznat rodiče svých žáků. Naší snahou bylo sestavit pro děti program tak, aby byly obě třídy co nejvíce pohromadě, učily se spolupracovat, ale i soutěžit a zvládnout prohru s úsměvem a chutí jít do další hry. Prvním úkolem byla výroba jmenovky, kde si každý od počátečního písmene svého křestního jména vybral přívlastek, který ho nějakým způsobem vystihuje, např. voňavá Vilma. Nebylo to tak jednoduché, jak by se zdálo, když už se našlo slovo od vybraného písmene, nezdál se vhodný žádný přívlastek, Erik by o tom mohl vyprávět. Cestou na Strážník děti hrály hry, které vyžadovaly komunikaci verbální i nonverbální a tato početná skupina si vedla velmi dobře. Se zavázanýma očima ujít delší vzdálenost a spolehnout se na navigování ka-

maráda byla překvapivě pro děti hračka. Někteří si kolečko dali několikrát a dokonce i klusali, což zaslouží obdiv, zřejmě je na kamarády spoleh... V tomto věku děti opravdu rády soutěží, takže závod po dvojicích svázaných k sobě nohou i rukou byl dramatický, ale vítaný a zvládli ho nakonec všichni. Ve dvojici si také děti popovídaly o svých zájmech a zálibách a stručně se vzájemně představily celé skupině. Máme tedy alespoň trochu přehled o tom,



kdo má rád zvířata nebo palačinky, kdo nesnáší matematiku a kdo s kým „chodí“...na kroužek pečení ... Takové veselé povídání nám také prozradilo, jak si děti vzájemně naslouchají a jak se umí vyjadřovat. Po obědě následovala „siesta“ v podobě dětského filmu „Malé dohazovačky“, který je u šestáků mnoho let oblíbený. O čem že film pojednává? Ptejte se Vašich dětí.

Odpolední program spočíval v sestavování třídního desatera, ve smyslu. „Chovej se tak, jak chceš, aby se k Tobě chovali ostatní“ ...šlo nám to rychle a ve výtvarné výchově si to zvěčníme na velký papír barevně, následně vyvěsíme ve třídách. Následovalo psaní do budoucnosti, kde děti odpovídaly na otázky a odpovědi je pobaví až v deváté třídě, kde si otevřou tu zalepenou obálku s nápisem například... ješitný Jenda , kterou si tak pracně zalepily a popsaly. Aby toho nebylo málo, ještě do ní vložily svojí obkreslenou levou ruku, na jejíž prstech jsou zvěčněny jejich kladné vlastnosti, se kterými spolužáci buď souhlasili a použili zelenou, nebo nesouhlasili a barvili červeně. Ruce se tedy začervenaly nebo zazelenaly a každý viděl, jak ho vnímá okolí. Tyto věci se ale velmi rychle mění, v devítce bude jistě všechno jinak...



EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Životní prostředí

Díky kotlíkové dotaci m v naší obci i já lépe dýc

Využijte dotaci až 127 500 Kč a pořídte si do s
Ušetříte peníze, ochráníte zdraví svých dětí a z

Peníze z kotlíkových dotací můžete využít na pořízení nov
stavební úpravy i zpracování nezbytné dokumentace. Pok
energeticky úsporným opatřením z programu Nová zelená

Druhá vlna kotlíkových dotací již brzy ve vašem kraji. Infor

Krajský úřad Libereckého kraje, odbor regionálního roz
Podmínky vyhlášeného programu jsou k dispozici na <http://www.sfzp.cz/kotlikovedotace>
Kontakty na poskytovatele – telefon: 485 226 579, **e-mai**

www.sfzp.cz/kotlikovedotace

Ministerstvo životního prostředí

ůžu
hat.



své domácnosti nový, úsporný kotel.
lepšíte ovzduší ve svém okolí.

rého kotle či tepelného čerpadla, jeho instalaci, související
ud výměnu kotle zkombinujete se zateplením či jiným
á úsporám, získáte navíc bonus až 40 000 Kč.

rmujte se na svém krajském úřadě.

voje a evropských projektů
o: <https://dotace.kraj-lbc.cz/kotlikove-dotace>
l: kotliky@kraj-lbc.cz

V 17 hodin dorazili rodiče a za to jim patří velký dík. Krátce jsme pohovořili, něco málo nám prozradili na svého potomka a dcerky i synáčkové měli možnost také něco prozradit na rodiče, pochopitelně ty hezké věci. Ochotní rodiče rozdělali oheň, něco málo jsme pojedli a s kytarou zapěli a se spoustou nových vjemů, postřehů a hlavně kamarádů do školního roku 2017/2018 jsme se unaveně, ale spokojeně rozešli do svých domovů.

Vaši šestáci a pí. uč. třídní Mgr. D. Chrástová a Mgr. R. Macháčová

RECYKLOHRANÍ

Pokud nečtete Studenecký zpravodaj poprvé, tak jste se již mohli dočíst v některém z minulých čísel, že je naše škola zapojená do projektu Recyklohraní aneb Uklidíme svět pod záštitou MŠMT. Proč ten název Recyklohraní? No protože Recyklo jakože recyklování a hraní je hravou formou. Například od května do srpna se konají akce PŘELEZ, PŘESKOČ, RECYKLUIJ, kde je zábavnou formou vysvětleno recyklování. Tuto akci si připravuje každoročně společnost ELEKTROWIN, o níž bude převážně tento článek. Tato společnost zastřešuje sběr elektrospotřebičů po celé ČR. Za 11 let své existence recyklovala více než 18 000 000 spotřebičů o celkové váze 280 000 tun, což je váha pěti Titaniků. Konkrétně sebrala 3 300 000 kusů lednic o váze 160 000 tun – kdyby byly na jednom místě, zaplnily by 40 fotbalových hřišť do výšky 10m a vážily by stejně jako 2000 vagonů plně naložených uhlím. Praček se sebralo 1 000 000 kusů o váze 57 000 tun. Kdyby se seřadily za sebe, tak by vydaly z Prahy až do Paříže a taky to je váha prodaných aut od Škodovky za 14 dní. Žehliček bylo sebráno 1 200 000 kusů o váze 2180 tun. Pokud by každý muž žena či dítě ve Studenci měli auto, tak by to byla váha těch všech aut najednou. A vysavačů bylo nasbíráno 2 000 000 kusů o váze 9 800 tun. To je váha uhlí, co by naplnilo celou naši školu. Takže vidíte, že sběr funguje. A jak se zapojit? Naše škola je do projektu zapojená. Stačí tedy elektro přinést do školy. Pokud vaše dítě nechodí do školy, tak nejbližší pobočka podle webových stránek www.elektrowin.cz je na Horkách u Staré Paky v prodejně u Svobody. Na těchto stránkách toho naleznete spoustu, takže není od věci se na ně podívat. Jinak sběrnou síť tvoří 13 000 sběrných míst. Z toho je 4 600 veřejně dostupných. Polovina z nich je tvořena městy a obcemi, druhá polovina místními prodejci. Ta, co nejsou veřejně dostupná, jsou ve firmách, v dopravních podnicích apod. S chutí do toho a půl recyklace je hotovo.

Tomáš Podzimek, žák 8. B

RECYKLOHRANÍ

VÝUKOVÝ PROJEKT OČIMA MLADÉHO VĚDCE

Na konci června dostala naše škola možnost zúčastnit se tohoto projektu přednostně a za zvýhodněnou cenu a to díky aktivnímu zapojení do pro-

gramu Recyklohraní. Celou částku zaplatila škola, třídící žáci měli tuto akci zdarma. Pro tento projekt byl vybrán termín pondělí 18. 9. Projektu se mohlo zúčastnit maximálně 30 žáků, proto jsme s kolegyní vybraly žáky, kteří do školy nosí vytríděné drobné elektro nebo baterie. Celý den (5 vyučovacích hodin) žáci trávili pod vedením lektorky určené pro tyto projekty. Začali jsme ve třídě připravenou prezentací na interaktivní tabuli. Žáci se zapojili do diskuze o třídění, recyklaci a životním prostředí. Někteří aktivně, jiní pasivně. Po úvodním zopakování toho, co již většinou všichni víme, si děti mohly vyzkoušet lakmusové pH papírky, jak vypadá množství srážek na metr čtverečný v odměrném válci a další drobné aktivity. Na další blok jsme se přesunuli ven, kde se žáci rozdělili do skupin a do pracovních listů vyplňovali odpovědi týkající se předpovědi počasí – oblačnost, typy oblačnosti. Pak si skupinky připravily stojany s mřížkami a kahany a zkoušely, jak hoří jednotlivé materiály – papír, list, vata, pet lahev. Nakonec si všichni zkusili práci s buzolou. Celý den jsme ukončili závěrečným shrnutím ve třídě.



Pokus – děti si vyzkoušely hoření různých materiálů

Mgr. Bc. Veronika Plůchová

PLANETA ZEMĚ 3000

BRAZÍLIE VÁŠNIVÉ SRDCE JIŽNÍ AMERIKY

7. 9. 2017 jsme se jako každým rokem nechali okouzlit promítáním z exotických míst, tentokrát nás cestovatel Adam Lelek zavedl do Jižní Ameriky na krásná místa v Brazílii. Brazílii vám ve svém článku představil žák osmé třídy Jakub Šimáček.

Brazílie leží na světadílu Jižní Amerika. Svoji rozlohou je v Jižní Americe největší zemí a pátou největší zemí světa. Brazílie dostala své jméno po dřevu Brazil, které se z ní vyváželo. Hlavní město Brazílie je Brasília. Další velkoměsto je Rio de Janeiro, ve kterém najdeme obrovskou sochu Ježíše Krista s rozpětím rukou asi 23 metrů, který hlídá Rio z pahorku Corcovado. Potom zde najdeme jednu z nejznámějších pláží a tou je Copacabana, která měří na délku asi 4 kilometry. V Rio de Janeiru najdeme také rozsáhlou chudinskou

čtvrť – takzvanou favelu. Favela je velmi nebezpečné místo, jelikož v Brazílii kraluje spousta pouličních gangů, které se právě zdržují ve favelách. Mnoho gangsterů vlastní i střelné zbraně. Bez průvodce nebo s cennými věcmi je lepší do favel vůbec nechodit. Když tam byl Adam Lelek, tak si ho a jeho štáb dokonce nějaký gang omrkával. Gangy zvyšují v Brazílii kriminalitu. Přepadení a vraždy jsou na denním pořádku. Denně zemře v Riu 15 lidí násilnou smrtí. Další město v Brazílii je Salvador. Zde se nachází přístav, do kterého zakotvila první loď s otroky z Afriky.

Nejpopulárnější sport v Brazílii je fotbal a druhým je capoeira. Capoeira je bojové umění, které vzniklo díky otrokům, kteří se chtěli dostat ze zajetí. Cvičit mohli, jen pokud nebyli pozorováni, pokud přišel jejich pán, tak místo boje začali tancovat. Další tradice převzatá od otroků je rituál kondomble, ve kterém se tancuje doslova do bezvědomí.

Dominantou Brazílie je však nejdelší řeka světa Amazonka, která měří 7 tisíc kilometrů. Kolem Amazonky je Amazonská nížina. Je to největší nížina na světě a nachází se v ní tropický deštný les. V pralese můžeme najít například lenochoda, sklípkanu, tukana, různé druhy opic atd. Další zajímavé místo v Brazílii je bažina Pantanal, ve které se také nachází spousta druhů zvířat, třeba anakonda velká, která se ve vodě pohybuje až 16 km/h nebo jaguár americký.

V Brazílii přežívá stále ještě pozůstatek Indiánů, kteří mají svoje tradice a rituály. Je však těžké se k nim dostat.

Jakub Šimáček, žák 8. B

PŘÍRODOVĚDNÝ VÍCEBOJ HOŘICE

27. 9. 2017 se 4 žáci z 8. a 9. třídy vydali do Hořic na přírodovědný víceboj. Účastnilo se ho celkem 8 družstev z různých škol. Žáci soutěžili v čtyřčlenných družstvech a odpovídali celkem na 14 otázek z přírodopisu, chemie, matematiky, fyziky a jednu bonusovou otázku u počtů.

Naši školu reprezentovali Vít Štefan, Lukáš Link, Tomáš Podzimek a Kryštof Macháček. Svými vědomostmi porazili o půl bodu družstvo z Gymnázia Hořice A a zasloužili si tím krásné 3. místo. Odměna byla sladká. První tři místa byla oceněna krásným dortem, který naši žáci ještě ve škole snědli. Gratulujeme k úspěchu a těšíme se zase za rok.

Mgr. Bc. Veronika Plůchová



TNE START OF COOPERATION KRKONOŠE–TATRY

Mezinárodní projekt s názvem The Start of Cooperation Krkonoše–Tatry, který financuje fond V4 (Visegradské čtyřky) se uskutečnil ve dnech 3. až 6. října.

Zahájení projektu se konalo 3. října na zámku ve Vrchlabí. Jako účastníci ze ZŠ Studenec jsme na místo dorazili v autobusu ze Zuberce (SK), který se pro nás ve Studenci zastavil. Na úvod starostové jednotlivých obcí (Zuberec SK, Kowary PL, Studenec a Vrchlabí ČR) pronesli své projevy o vzniku tohoto projektu. Potom jsme měli volný čas na občerstvení a měli jsme možnost dovédt se něco o obcích a městech z jiných zemí z informačních panelů, které byly všude okolo.

Cílem projektu je vzájemná spolupráce skrz vědu a kulturu a také seznámení se s dětmi ze zemí V4. Projekt se zaměřuje rovněž na poznávání přírody. Fond V4 na podobné projekty poskytuje dotace, samozřejmě při splnění určitých podmínek, jako například to, že každého projektu se musí účastnit minimálně tři země. Letos to tedy byla Česká republika, Slovenská republika a Polská republika, Maďarsko se neúčastnilo.

První den jsme se ubytovali v chatkách po čtyřech. Všichni se ale do chatek nevešli, a tak spali v hotelu na pokojích. Večer pak byla diskotéka, abychom se seznámili s ostatními. Další den ve středu 4. října dopoledne jsme jeli autobusem do budovy správy KRNAPu. Tam jsme řešili kvíz o KRNAPu a jeho přírodě. Odpovědi jsme hledali v areálu v okolí budovy. Také jsme hmatem hádali přírodniny, jako např. kaštan nebo šnečí ulitu. Pak jsme měli rozchod ve městě. Další na programu pak byla Stezka v korunách stromů v Janských Lázních kde jsme šli v úrovni vrcholů stromů a vystoupali ještě výš nad ně. Součástí stezky byla i nauka o stromech a půdě. Večer proběhlo představení zemí. V ZŠ Stu-



Krásná spolupráce žákyň ze Studence a z Kowar.



Stezka korunami stromů Janské Lázně.

denec jsme připravili prezentaci o slavných sportovních osobnostech pocházejících z našeho okolí. A po představení zemí byla volná zábava.

Následující den 5. října jsme dopoledne vyrazili autobusem do Harrachova a zde pak do místní sklárny na exkurzi. Viděli jsme výrobu i broušení různých skleněných výrobků a dozvěděli jsme se něco o historii sklárny. V roce 2012 oslavila 300 let a je nejstarší sklárnou nejen v Evropě, ale i na celém světě. Po prohlídce jsme se posílili polévkou z místní restaurace a pak jsme šli na prohlídku do lesnického muzea Šindelka. Tam jsme se dozvěděli o způsobu přepravy dříví dolů z hor a kopců a jak se vyráběl šindel na střechy tehdejších domů. Večer pak byla vědomostní soutěž z otázek, které jsme měli čas si prostudovat a odpovědi se naučit. Účastníci ze Studence a Zuberce skončili na prvním místě se stejným počtem bodů a Kowary na druhém a Vrchlabí na třetím místě. Pak byla opět volná zábava, kterou si každý využil po svém, ale všichni si ji užili.



Práce s mapou před startem orientačního běhu

Poslední den 6. října se dopoledne běhal orientační běh ve smíšených družstvech. V každém týmu byl někdo, kdo běhá orientační běh, a další tři lidé, každý z jiné země. Potom následoval oběd a rozloučení. Cílem projektu bylo vytvoření vzájemných vztahů, spolupráce, a to se povedlo. Všichni tak měli krásné zážitky a užili si celý projekt.

Ivo Mühlbach, žák 8. B, účastník projektu

Sbor dobrovolných hasičů Studenec

MLADÍ HASIČI ZE STUDENCE

„MLADŠÍ SOPTÍČI“ A „STARŠÍ DĚTI“

- 19. 8. Horní Kalná – starší děti – 2. místo
- 26. 8. Křečovice – starší děti – 1. místo
- 2. 9. Hostinné – mladší děti – 1. místo
starší děti – 4. místo
- 16. 9. Víchová – mladší děti – 5. místo
starší děti – 3. místo
- 17. 9. Chuchelna – starší děti – 9. místo



Na podzim také začal kroužek mladých hasičů Soptíků (pro děti 6–9 let). Scházíme se každé pondělí od 16.00 do 17.00 v hasičské klubovně nebo si hrajeme venku. Učíme se vázat uzle, lezeme po laně, střílíme ze vzduchovky, učíme se topografické značky a znalosti z oblasti požární ochrany (čím co hasit), hrajeme si s buzolou a učíme se základům první pomoci. Prostě vše, co potřebujeme znát, na podzimní hru Plamen – závod požárnícké všestrannosti.

Za Soptíky soutěží: Pěta Brožová, Barča Bulušková, Janička Vanclová, Zuzka Tomášová, Danda Lukeš, Jára Bulušek, Mirek Greguš, Jirka Hampl, Danielka Ottová, Olda Tomáš, Fanda Bartoň, Kuba Šulc, Roman Sklenička, Bára Trejbalová, Kuba Trejbal, Vaneska Mencová a Lenička Vanclová

Vedoucí mladších dětí: Mirka Vanclová, Vladka Bulušková, Bohdana Hašková, Šárka Trejbalová a naše rozhodčí Maruška Tomášová

Za starší děti a dorostence soutěží: Josef Vanc, Eliška Drbohlavová, Tom Podzimek, Ondra Vaníček, Filip Matuška, Domča Křišťák, Ráďa Link, Dan Vavák, Bára Šmídová, Martin Jerie, Barča Vanclová, Jolanka Kolářová, Zuzka Vanclová, Kubík Vaníček, Táňa Hamáčková, Natálka Háková a Tonda Bartoň

Vedoucí: Lukáš Kalenský, Verča Vanclová a Luboš Link



Starší děti

Hasičské odpoledne zakončení stezkou odvahy 2017

Sbor dobrovolných hasičů Studenec připravil pro děti a jejich rodiče Hasičské odpoledne zakončené stezkou odvahy (10. ročník). Sešli jsme se 27. 9. 2017 v 17.00 na louce za hasičskou zbrojnicí. Na louce byly pro děti připraveny různé hasičské disciplíny – vázání uzlů, stříkání do terče, střelba ze vzduchovky, první pomoc, topografické značky, rozkolení hadic na kuželky, prolézání tunelem, ... Za 7 splněných úkolů si děti mohly jít pro odměnu. Ceny byly letos pěkné díky příspěvku z obce – děkujeme. Zasoutěžit si s námi přišlo 67 dětí. Počasí nám letos přálo a celé odpoledne na nás svítilo sluníčko. Stezka odvahy začala asi v 19.15. Menší děti šly v doprovodu rodičů a starší

*Hasičské odpoledne*

v malých skupinkách. Na trase stezky bylo schováno asi 7 strašidel. Za statečnost dostaly děti v cíli diplom a sušenku. Stezky odvahy se zúčastnilo asi 81 dětí. Všem moc děkujeme za účast a těšíme se, že se opět za rok sejdem. Děkuji všem, kdo se hasičského odpoledne zúčastnili a jakýmkoliv způsobem pomohli. Děkuji starším i mladším dětem, které letos pomáhaly na stanovištích.

Blíží informace a více fotografií nanašich stránkách hasiči. studenec. cz. Dále nás najdeme na facebooku Hasiči Studenec u Horek.

Miroslava Vanclová

T. J. Sokol Studenec

ÚSPĚŠNÝ 50. ROČNÍK POSVÍCENSKÉHO KOLÁČE

Obec Studenec má několik sportovních a společenských akcí, které výrazně překračují její hranice. Nejdelší tradici má závod v přespolním běhu Posvícenský koláč, který T. J. Sokol pořádá již od roku 1968. Letošní 50. ročník se konal 16. září a jeho padesátiletou tradici podpořil patronát Klubu fair play při ČOV, který svou účastí potvrdila i předsedkyně Klubu Květa Pecková.

Závodu předcházela pečlivá příprava a osvědčená práce téměř sedmdesáti zkušených pořadatelů a rozhodčích. Tratě byly díky spolupráci se Zetkou Strážník vzorně připraveny, hodnotné ceny věnovaly firmy Aries Studenec, Mitsubishi Motors, Inter Cars Jičín, Auto Junek, Havel Plyn. Proto také mohlo být vyhlášeno a odměněno v žákovských kategoriích prvních šest závodníků.



Setkání současných a zakládajících pořadatelů

Koláče zajistila pekárna Josefa Hamáčka, podíl na zdárném průběhu závodu mají díky podpoře i Obec Studenec a firmy Tessitura Monti Czeka Studenec, Elektros Martinice, RKT Rokytnice n. J., Podkrkonošská uzenina a Zvičinská uzenina.

Závod byl vypsán pro 24 kategorií od dětí předškolních až po muže a ženy veteránských kategorií. Na startovní čáru se postavilo celkem 524 běžců a potěšila účast 99 studeneckých závodníků. V průběhu dopoledne proběhla za velkého zájmu autogramiáda Květy Jeriové Peckové, které ukázala, že na úspěchy Květy se ani po třiceti letech nezapomíná.

Při závěrečném setkání bývalých i současných pořadatelů bylo poděkováno za vytvoření a udržení úspěšné padesátileté tradice našeho Posvícenského koláče. Závodu přálo i počasí, sice bylo chladno, ale pršet začalo až po konečném vyhlášení výsledků.

Ve výsledkových listinách nalezneme jména vrcholných lyžařů, ozdobou závodu mužů byl vítězný start Jana Kreisingera (startoval v maratonu na OH v Londýně v roce 2012), který nyní závodí za SK Studenec.



Stupně vítězů předškolních děvčat: 1. Kosáčková Alice, 2. Háková Johana, 3. Háková Zuzana a Květa Pecková



Cenu pro nejlepšího studeneckého závodníka předala Květa Pecková Markétě Štefanové



Vítěz Memoriálu Mirka Háka Jan Kreisinger

Na stupně vítězů se podařilo probojovat těmto studeneckým závodníkům:

1. místo: Štěpán Kuřík, Markéta Štefanová, Jan Štefan, Jan Kreisinger
2. místo: Johana Háková, Martina Uvázlová, Marek Uvázl
3. místo: Zuzana Háková

Putovní cenu Květy Jeriové pro nejlepšího studeneckého závodníka získala Markéta Štefanová.

Televizní reportáž z ROYAL BAY POSVÍCENSKÉHO KOLÁČE naleznete na adrese: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10103510226-sport-v-regionech/217471290030061-royal-bay-posvicenecky-kolac-studenec>.

Jaroslav Háek

T. J. SOKOL STUDENEC zve na svá pravidelná cvičení

Pondělí	17.30–18.30	starší ženy	cvičitelky	Zdena Mačková Marie Nyklíčková
Úterý	15.00–16.00	lyžařská příprava (1.–3. tř.)	cvičitelé	Jaroslav Háek Vladimír Junek
	16.00–17.00	rodiče a děti	cvičitelky	Kateřina Zahradníková, Zdena Mačková
	17.00–19.00	tenis muži	cvičitel	Martin Štěpánek
	19.00–20.00	ženy (pilates)	cvičitelky	Martina Kuříková Iva Exnerová
Středa	15.30–16.30	tenis žactvo	cvičitelka	Lenka Chrtková
Čtvrtek	18.00–19.00	ženy (gymball, bosu)	cvičitelka	Ivana Kučerová
Pátek	15.00–16.00	lyžařská příprava (1.–3. tř.)	cvičitel	Jaroslav Háek Vladimír Junek
	18.30–20.00	volejbal	cvičitelka	Marcela Cziroková

Všichni jste vítáni (i muži), přijďte si s námi zacvičit.

Sportovní klub Studenec

FOTBAL

Podzimní část sezóny 2017/2018 se chýlí ke svému konce a její úplnost částečně zkomplikovalo nepříznivé počasí, a tak se některé zápasy přesunuly do jarní části sezóny. Kompletní bilanci jednotlivých studeneckých týmů přineseme v závěrečném čísle Studeneckého zpravodaje po ukončení sezóny. Přidáváme alespoň fotku starších žáků, která se z důvodu nedostatku místa nevešla do minulého zpravodaje (žáci na podzim bojují o čelná místa v krajském přeboru Libereckého kraje).



ORIENTAČNÍ BĚH

V plném proudu je také podzimní část sezóny orientačních běžců. Letní příprava byla ukončena podařeným soustředěním v Horním Maxově a následným startem početné výpravy na třídní Ceně Východních Čech v Pusté Kamenici. V kvalitní konkurenci si nejlépe vedla Markéta Štefa-



nová, která obsadila 2. místo v kategorii D12, etapové medaile přidaly Bára Chrástová a opět Markéta Štefanová.

Hlavní událostí podzimu však byla dvě závěrečná Mistrovství ČR, a to závod na klasické trati v okolí Raspenavy a závod družstev v okolí Kralického Sněžníku. Bohužel právě těchto závodů se ze zdravotních důvodů nemohli zúčastnit Lukáš Link a Vítek Štefan, a tak na klasice bojovaly především dívky. Do finále A se probojovali Tereza Chrástová v D16 (7. místo), Dominika Kalenská v D18 (13. místo) a Petr Junek ml. v H35 (9. místo).

Z Mistrovství ČR štafet si odvezlo studenecké áčko v D18 (Kalenská, Matoušová, Chrástová) 12. místo a béčko (Kejmarová, Urbanová, Hrnčířová) 27. místo ze 40 štafet, štafeta dorostenců (Mühlbach, Zalaba, Link) skončila na 22. místě. V soutěži družstev se nejprve radovala ze stříbrné medaile Markéta Štefanová v dresu Východočeské oblasti (zaběhla nejlepší čas na úseku), dorostenecký tým SK Studenec (Mühlbach, Kalenská, Štefan, Matoušová, Zalaba, Chrástová, Link) obsadil 10. místo z 37 sedmičlenných družstev.

O své dojmy z těchto závodů se podělí se čtenáři Studeneckého zpravodaje Magda Hrnčířová:

Na začátku října se již tradičně konal vrchol orientácké sezóny – štafetové a klubové mistrovství republiky. Letos se závody běžely v zajímavých horských terénech pod Kralickým Sněžníkem u obce Červená Voda. Počasí nevyšlo úplně podle představ pořadatelů ani závodníků, ale to naši jedenáctičlennou partu neodradilo a v sobotu se do závodu vydaly hned 3 studenecké štafety. Sobotní závod se nejlépe povedl na prvním úseku Domče Kalenské, která předvedla téměř bezchybný výkon a předávala štafetu na druhém místě s minimální ztrátou. Ostatní výkony se většinou neobešly bez drobných a bohužel někdy i větších chyb. Štafeta dorostenců si doběhla pro 22. místo, štafety dorostenek se umístily na 12. a 27. místě (v obou kategoriích dominovaly štafety Pardubic). Přespali jsme v tělocvičně v Červené Vodě a v neděli ráno jsme opět za doprovodu deště vyrazili na shromaždiště závodu. Start byl již v 9 hodin, takže závodní prostor mohl lehce připomínat začarovaný les. Závody sedmičlenných družstev jsou zajímavé nejen tím, že jsou to jediné závody družstev za rok, ale také tím, že někteří kreativní závodníci vymýšlí různé převleky a kostýmy, ve kterých běží.





Ze studeneckých závodníků se tak pro tento den staly pohádkové postavičky v červených sukýnkách a velkých myších ouškách. Tento zajímavý závod je samozřejmě o výkonech závodníků, ale také o týmovosti a troufám si říci, že s tím jsme si poradili dobře. S náročným závodem se vypořádalo všech 7 nominovaných borců, a tak jsme v konečném pořadí skončili 10. (zvítěžilo družstvo Lokomotivy Pardubice) Nesmíme opomenout skvělé výkony dvou studeneckých dívek, které reprezentovaly východočeskou oblast. Markétka Štefanová se stala vítězkou na svém úseku a spolu s ostatními obhájili loňskou stříbrnou medaili se ztrátou 5 minut na vítězné Pražské družstvo a družstvo, jehož 5. úsek běžela Majda Chrástová, skončilo na 8. místě. Byl to víkend plný nových zážitků a zkušeností, ostatně jako každé orientačké závody.

O dalších závodech podzimní sezóny budeme informovat v dalším čísle Studeneckého zpravodaje.

Orel

TITUL Z MIXŮ PO 10 LETECH OPĚT VE STUDENCI

Již po dvacáté jsme přivítali volejbalisty z různých koutů naší vlasti na tradičním turnaji „Studenecké mixy 2017“. Z Jablonce nad Nisou k nám přijel stálý účastník tým Balvani. Jejich kamarádi a příbuzní k nám zavítali letos poprvé z Roudnice u Chlumce nad Cidlinou. Tým V posledním tažení k nám přijel ze Dvora Králové a družstvo Kongo se posbíralo po celém Podkrkonoší (Hořice, Stará Paka, ...). Čtveřici těchto týmů doplnili domácí Sokol a Orel. Družstva hrála systémem každý s každým. První dva týmy postoupily přímo do semifinále a týmy na 3.–6. místě si musely semifinále vybojovat. Do semifinálových soubojů postoupila družstva z prvních 4 míst turnaje, tedy žádné překvapení. Překvapení se nekonalo ani v semifinále, poněvadž do finále se dostaly týmy, které se umístily v základní skupině na 1. a 2. místě, tedy Kongo a domácí Orel. Ve finále už se ale pořadí ze skupiny nepotvrdilo. Orel prokázal větší hlad po vítězství a za podpory domácích fanoušků si připsal po deseti letech opět vítězství.

VÝSLEDKY

VYŘAZOVACÍCH BOJŮ

Čtvrtfinále:

V posledním tažení – Sokol Studenec
2:0 (25:16, 25:22)

Balvani – Výběr z hroznů
2:0 (25:12, 25:15)

Semifinále:

Kongo – V posledním tažení
2:0 (25:13, 25:16)

Orel Studenec – Balvani
2:1 (25:17, 19:25, 15:11)

Finále:

Orel Studenec – Kongo
2:1 (22:25, 25:21, 15:12)



Tým Sokola Studenec, zleva: Martin Štěpánek, Jan Boura, Dita Vydrová, Vladimíra Bulušková, Jakub Šolc, Vladimír Junek



Sestava vítězného týmu studeneckého Orla: Jana Nováková, Mirka Šíkolová (získala cenu pro nejužitečnější hráčku turnaje), Lída Urbanová, Petr Hájek, Pavel Mečír, Petr Mečír, Jéňa Vancí a Pavel Urban.

KONEČNÁ TABULKA

1. Orel Studenec
2. Kongo
3. Balvani
4. V posledním tažení
5. Sokol Studenec
6. Výběr z hroznů

DĚTSKÉ ODPOLEDNE

V neděli po turnaji se konalo tradiční dětské odpoledne, kterého se zúčastnilo více než 100 nadšených dětí.

Díky velkému množství sponzorů děti mohly soutěžit o spoustu hodnotných cen, které si mohly vybrat za získané body. Sponzorům i všem, kteří se podíleli na organizaci dětského odpoledne, velice děkujeme.

LETNÍ BÁL

První zářijovou sobotu jsme uspořádali tradiční letní bál. Tentokrát to bylo ještě o prázdninách, poněvadž 1. září vyšlo na pátek, a tak se do školy ještě nešlo. Oproti jiným rokům se osazenstvo scházelo letos dříve, což možná souviselo s horším počasím. A tak když kapela spustila ve 20.30 první skladbu, byl sál již slušně zaplněn.

Letos bylo opravdu oříškem sehnat dostatek personálu, a tak bych chtěl ještě na tomto místě poděkovat všem, kteří se podíleli na hladkém průběhu večera, ale i všem, kteří přišli pomoci jak s přípravou sálu, tak s úklidem. Díky moc.



Celým večerem nás opět skvěle provázela kapela Levou rukou band. Došlo samozřejmě i na kreace přímo mezi tanečníky a nakonec na duet bratrů Pácalových v baru, kde jsme zakončili společně písní Když jsem z Hradiště.

Pokud nenastane nic nepředvídaného, příští rok se můžete na letní bál těšit v termínu 8. září.

Závěrem ještě tradiční přehled termínů a pozvánek:

Všechny přátele, kamarády, folkaře, vinaře si dovoluujeme srdečně pozvat na

SVATOMARTINSKÝ FOLKOVÝ VEČER

který se koná v sobotu 11. listopadu 2017 v orlovně ve Studenci.

Začínáme ve 20 hod. 20 min. 20 vteřin.

Pít budeme letošní „mladá“ vína z Moravy, zajištěno i jiné občerstvení.

Tramské, folkové a country písně budou společně s vámi hrát a zpívat Markéta Šimková, Markéta, Lída a Vašek Urbanovi – FIGURY



Program volejbalistek v 1. třídě krajského přeboru (domácí zápasy):

- 4. 11. Orel Studenec – TJ Baník Vamberk
- 11. 11. Orel Studenec – TJ Slavia Hradec Králové
- 18. 11. Orel Studenec – VK Hradec Králové
- 25. 11. Orel Studenec – VK Hronov
- 13. 1. Orel Hradec Králové – Orel Studenec

Začátky prvního utkání jsou vždy v 10.00.

Výroční členská schůze se bude konat v pátek 12. ledna 2018 od 19.00 v orlovně.

Za jednotu Orla Václav Urban

Nohejbal

1. ročník nohejbalového turnaje se uskutečnil 12. 8. 2017 od 19 hod. v prostanství víceúčelového hřiště u školy. Začalo se hrát s menším zpožděním a zájem o tuto přátelskou akci byl velký. Skončilo se ve 4 hod ráno, bylo celkem 10 týmů po 3 hráčích. Fandilo se, hrála hudba, grilovalo masíčko, bylo i sladké občerstvení a pívko. Počasí se po ranních chladných teplotách umoudřilo a bylo velmi pěkně. Minulý rok proběhl zkušební nultý ročník a osvědčil se. Akce byla zatím brána pouze pro studenecké občany. Uvidíme, jak to bude dál. Akci zorganizoval Matěj Kuřík z SK Studenec, kterého můžete požádat o bližší informace a výsledky.

Za sebe vím, že tým Fans Studenec ve složení Pavel Štefan, Aleš Jodas a Josef Vráblík skončili na krásném (překvapivém) 5. místě. 1. místo vybojoval EX tým v čele s panem Exnerem.

Martina Štefanová



Skauti

Vážení Studenečtí,

ke konci března jsme se po dlouhých pěti letech strávených v naší klubovně, v bývalé mateřské škole, která je nyní zbourána a čeká až na jejím místě vyrostе nová stavba, museli rozloučit. V prostorách této budovy jsme strávili hezkých pár dní i nocí a věřte, že loučení s ní bylo pro nás velmi těžké. I tak bychom rádi poděkovali vedení obce Studenec za možnost užívání těch prostorů, které se během uplynulých let staly naším skautským domovem. Ačkoli jsme o stěhování věděli předem, a tedy s možností, že přijdeme o klubovnu počítali, přesto jsme téměř ze dne na den najednou přišli o střechu nad hlavou s vidinou, že nová klubovna, splňující alespoň naše základní požadavky, je nám na míle vzdálena. Nezbývalo tedy nic jiného, než zabalit věci a rozmístit je do prostor, které nám byly nabídnuty, do doby, než pro ně najdeme klubovnu novou.

Zbytek skautského roku probíhaly naše pravidelné schůzky buď venku, tak, jako to bylo při založení našeho oddílu, nebo uvnitř prostor naší studenecké základní školy, jejíž prostory nám k užívání nabídl pan ředitel Junek. Vyvrcholením celého roku se stal již tradičně náš tábor, který se tento rok odehrával v tématu Pravěk. Letos jsme trávili 14 dní v bývalém vojenském prostoru, v tábořišti Svěbořice. Okolní neprostupná a často nedostupná krajina dávala našemu tématu ten pravý nádech doby, jejíž přibližnou podobu známe především z vykopávek. Toho času se tamějším lesem proháněly kmeny pravěkých lidí se svými náčelníky, bylo slyšet kutání a broušení kamenů, ale také řezání nabroušených pil, či štěbetání upovídaných dětí. Nebyl by to ale skautský tábor, kdyby ráno, za zpěvu Junácké hymny, nestoupala státní vlajka na stožár a naopak večer, za doprovodu Večerky, z něj neklesala. 14 dní uteklo jako voda a nám nezbývalo než si naposledy projít místa, na která máme hezké vzpomínky, zabalit se a vrátit zpět domů.

Zbytek prázdnin utekl tak rychle, že jsme to téměř nestačili zaregistrovat a opět začal klepat na dveře nový skautský rok. Během toho uplynulého se nám přihlásilo 6 zájemců z řad dětí, které by chtěly rozšířit naše řady. Z toho nám vyplynul ten fakt, že nábor dalších případných zájemců není vzhledem k nedostatku vedoucích možný, neboť už i v tuto chvíli se pohybujeme na hranici svých možností. V současnosti čítá náš oddíl 40 dětí a 8 vedoucích starších osmnácti let, přičemž aktivních družinových vedoucích je pouze pět.

A co nás v nejbližších dnech čeká? Konec září je ve znamení slavnostního zahajovacího ohně, na němž budou naše řady rozšířeny o oněch šest zájemců. Bude také představeno téma, v rámci něhož se budeme tento rok za-

jímat o Titanik. V měsíci říjnu nás velmi pravděpodobně čekají první družinové víkendovky, čili víkendové akce jednotlivých věkových skupin. Z dlouhodobého hlediska je pak naším cílem najít místo, kde bychom se mohli s dětmi opět scházet, místo, které nám poskytne střechu nad hlavou, které se pro nás stane domovem, jenž v současnou dobu nemáme, naším skautským domovem, naší klubovnou, protože už nejsme ten malý oddílek, který má pár dětí, protože jsme vyrostli tam, kam se možná neodvážil pohlédnout ani náš zakladatel, a pevně věříme, že se nám podaří najít místo, které bychom zase na nějaký čas mohli označit za naše.

Rysové, Pavouci, Pumy a Tlapky. To jsme my. To je náš 1. oddíl. Oddíl Štěňata Studenec. Pojíme se v jednu tlapu už osmým rokem a jsme náležitě hrdí na to, že právě Studenec je naší vesnicí, že můžeme být jeho součástí, což bychom bez Vaší podpory jen těžko zvládali a čehož bychom bez Vás jen těžko dosáhli. Děkujeme Vám všem, kteří nás podporujete, protože i proto jsme jedna velká tlapa, proto jsme 1. oddíl Štěňata Studenec.

Jan Kuřík ml. a Martin Šimáček ml., vedoucí oddílu Štěňat

Cukrovka

PREVENCE KOMPLIKACÍ – PÉČE O NOHY

Péče o nohy je diabetickými pacienty stále zanedbávána a podceňována. Kromě toho, že Vám nohy kontroluje při prohlídkách lékař nebo sestra, je potřebné, abyste si pečlivě prohlíželi plosky nohou při každodenní pravidelné hygieně sami (pomocí zrcátka pokud si na plosky nevidíte). Po umytí a důkladném osušení nohou (hlavně mezi prsty) si nohy ošetřete hydratačním krémem (nemažte mezi prsty!). Předejdete tak vysychání a praskání pokožky a následnému vzniku bakteriálních a plísňových infekcí. Ideální je pravidelná návštěva pedikúry. Dopředu hlase, že jste diabetik. V některých nemocnicích pracují podiatrické ambulance (specializující se na onemocnění nohou) a v jejich blízkosti salon s pedikúrou, provádějící speciální medicínskou pedikúru.

Správná obuv pro diabetiky

Každé malé poranění či oděrka může být důvodem závažného problému. Nikdy nenoste obuv naboso, vždy používejte ponožky. Ani doma byste neměli chodit bosí. Diabetici, u nichž jsou již poškozeny nervy a cévy, mají sníženou citlivost vůči teplu, chladu a bolesti a zároveň sníženou schopnost hojení ran. Proto dotyčný necítí např. kamínek či shrnutí podšívky v botě,

shrnuté či zařezané ponožky nebo zapíchnutí cizího předmětu do plosek nohou. Ranka pak dlouho hnisá a obtížně se hojí.

Z tohoto důvodu byly stanoveny velmi přísné normy parametrů správné profylaktické obuvi pro diabetiky a doporučení, jak se má diabetik obouvat a o nohy pečovat, aby předešel vzniku tzv. syndromu diabetické nohy.

Obuv musí být maximálně pohodlná a musí nohu chránit. Proto je vyrobena z pravé kůže (kůže „dýchá“ a je přizpůsobivá různým tvarům nohou) a je uzavřená (nevhodné jsou sandály nebo nazouváky – ohrožení vznikem ranek způsobených cizími ostrými předměty). Musí mít vhodný tvar a velikost – širší s dostatečným prostorem pro prsty proti vzniku otlaků, puchýřů a oděrek. Obuv nesmí mít funkční švy ani pruženky v oblasti nártu – prevence tlaku na cévy a tím sníženého prokrvení nohou. Měla by mít antimykotickou a antibakteriální úpravu podšívek a stélek (vloček v obuvi). Stélky by měly být anatomicky tvarované a vyměnitelné. Podpatek nesmí být vysoký, aby nedocházelo k přetěžování přední části nohy pod prsty a nevyvíjely se gangrény. Podešev nesmí být ani příliš měkká (prevence otlaků plosek nohou) ani příliš tuhá (aby nebránila přirozenému ohybu nohou).

Levná obuv zakoupená na tržištích je absolutně nevhodná. Může jen navodit, urychlit a dokončit taková poškození, která ještě Váš diabetes "nestihl". Dbejte na to, aby Vám byla nabídnuta a prodána obuv kvalitní a certifikovaná, splňující přísné parametry pro ochranu Vašich nohou.

Ponožky pro diabetiky

Nezanedbatelnou roli hrají i ponožky, které nosíte. Ponožky by Vám neměly nohu škrtit, zařezávat se a neměly by tlačit.

Procvičení a prokrvení nohou

Péče o nohy však nekončí jejich umytím, nakrémováním a obutím. Nejlepším osvěžením pro Vaše nohy je každodenní procházka a několik jednoduchých cviků na prokrvení.

Zdroj: <http://www.mte.cz/>

RECEPTY NEJEN PRO DIABETIKY

Čočkový prejt

150 g čočky, 40 g jáhel, sůl, pepř, majoránka, 4 stroužky česneku

Čočku uvaříme doměkka. Jáhly několikrát propláchneme, spaříme vroucí vodou a podusíme s majoránkou v osolené vodě. Uvařené jáhly smícháme s čočkou, ochutíme česnekem, solí, pepřem a majoránkou. Promíchanou směs dáme do pekáče, vymazaného olejem a zapečeme v troubě.

Podáváme se zeleninovým salátem.

Zdroj: <http://www.receptnazdravi.cz/recepty/cockovy-prejt/>

13 ZPŮSOBŮ JAK SE CHRÁNIT PŘED CUKROVKOU

1. Omezte konzumaci sacharidů a potravin obsahujících průmyslově vyráběné cukry a sladidla
2. Pravidelné cvičení
3. Pijte čistou vodu jako váš hlavní nápoj
4. Pokud trpíte nadváhou nebo jste obézní, zkuste zhubnout
5. Přestaňte kouřit
6. Nasaďte dietu s velmi nízkým příjmem sacharidů
7. Dávejte pozor na velikost porcí jídla
8. Vyhněte se sedavému způsobu života
9. Jezte potraviny s vysokým obsahem vlákniny
10. Dbejte na dostatečný příjem vitamínu D
11. Jezte co nejméně průmyslově zpracovaných potravin
12. Pijte kávu nebo čaj
13. Užívejte tyto přírodní rostlinné látky: Kurkumin, Berberin

Mamky

Babího léta si u studenecké školy užívaly studenecké „mamky“, které v duchu přísloví „Co se v mládí naučíš...“ ukázaly svým ještě roztomilým ratolestem místo, kam budou chodit jen pro samé jedničky.



Studenecký zpravodaj 5/2017

Vydává Obecní úřad Studenec

Internetová adresa: <http://sz.studenec.cz/>

Uzávěrka dalšího čísla: 12. listopadu 2017

Příspevky lze zasílat na e-mail: obec@studenec.cz

Výroba: *Gentiana* Jilemnice

KRAJ

příloha Libereckého kraje

říjen 2017



UDÁLOST MĚSÍCE

LOMNICE NAD POPELKOU SI PŘIPOMENE NAROZENÍ HRDINY

V sobotu 21. října si Lomnice nad Popelkou připomene 100. výročí od narození plukovníka Františka Truhláře, letce britské RAF, veterána bojů II. světové války a čestného občana města. Celodenní akcí pro širokou veřejnost uctí jeho památku, připomene si jeho osobní statečnost a oddanost své zemi.

Mimo samotný pietní akt, který se uskuteční u Truhlářova pomníku u zámku, bude součástí programu odhalení pamětní desky na sokolovně, přednáška vojenského historika plk. Eduarda Stehlika nebo večerní slavnostní koncert smyčcového souboru Martinů Strings Prague lomnického rodáka Jaroslava Šonského. V rámci programu je připraveno mnoho doprovodných akcí v zámku, Tylově divadle a okolí. Jedná se například o výstavu předmětů a dokumentů spojených s plukovníkem Truhlářem a dalšími válečnými letci.

Prohlídkou statické makety letounu Spitfire ve skutečné velikosti a dobového tábora RAF s ukázkami uniform a letecké výstroje. Dále výstavu leteckých modelů, soutěže pro děti, promítání filmů Nepřítelem osudu a Nebeští jezdci.

Akci „100. výročí narození válečného letce plukovníka Františka Truhláře“ pořádá město Lomnice nad Popelkou společně s jeho příspěvkovými organizacemi, Okrašlovacím spolkem vojenské historie – Lomnice nad Popelkou a Czech Spitfire Clubem, za podpory Ministerstva obrany ČR, Armády České republiky a Libereckého kraje. Nad akci převzal záštitu hejtman Martin Půta.

Životní příběh Františka Truhláře je příkladem hrdinství, síly a odhodlání překonat nepřízeň osudu. Dvakrát unikl smrti. Poprvé po tragické havárii letounu, kdy jako jediný z celé osádky bombardéru Wellington v pozici palubního střelce přežil. Podruhé jako pilot

letounu Spitfire, kdy jeho letou vlivem špatného počasí narazil při přistávacím manévru do země. V obou případech utrpěl těžké popáleniny a navzdory komplikovanému a bolestivému léčení na vyhlášené chirurgické klinice siru A. H. McIndoea, průkopníka plastické chirurgie, se po řadě plastických operací vrátil do aktivní služby. Po návratu do Československa v létě 1946 se stal zástupcem velitele Leteckého pluku 12 v Praze-Kbelích, kde se podílel na výcviku nových pilotů. Při služebních letech do Brna a zpět vždy rád zavítal nad rodnou Lomnici, kde 3. prosince 1946 prováděl leteckou akrobacii. Jeho nízko letící letoun zavádil o střechu jednoho z domů a havaroval. František Truhlář v jeho troskách zahynul. ←

Text: Květa Šírová

Foto: mladý voják František Truhlář

Foto: archiv města Lomnice nad Popelkou

NA KRAJI

EVROPSKÝ DŮM ZAČAL SLOUŽIT VEŘEJNOSTI

Od září letošního roku začal veřejnosti sloužit Evropský dům vedle sídla Libereckého kraje v ulici U Jezu v Liberci. Poskytovatele eurodotací tak lidé najdou pod jednou střechou.

Sídlí zde například Centrum pro regionální rozvoj České republiky, ale i koordinátor veřejné dopravy, společnost Korid LK, které má v přízemí budovy zákaznické centrum, kde si klienti od nového roku mohou na počkání zařídit krajskou kartu Opuscard. V prvním patře sídlí nově Euroregion Nisa, Sdružení obcí Libereckého kraje a agentura CzechInvest. V prosinci by se v prvním patře měly otevřít ještě kanceláře Státního fondu životního prostředí České republiky. Ve druhém patře jsou umístěny Centrum pro regionální rozvoj České republiky a Eurocentrum Liberec. Do třetího patra se brzy nastěhují projektoví manažeři krajského úřadu a zastupitelské kluby. Poslední čtvrté patro obsadila Agentura regionálního rozvoje.

Rekonstrukce Evropského domu byla zahájena v dubnu loňského roku a trvala 52 týdnů. Původní cena rekonstrukce dle soutěže jako cena smluvní byla ve výši 76 733 244 Kč bez DPH. Vícepráce za celý průběh stavby jsou ve výši 5 266 382 Kč a méněpráce ve výši 2 125 711 Kč, z čehož vyplývá, že absolutní nárůst ceny díla je ve výši 3 140 671 Kč, což představuje 4,09 %. Více informací na evropskydum.kraj-lbc.cz.



Budova „E“ Krajského úřadu Libereckého kraje – Evropský dům po rekonstrukci. Foto: archiv LK

EDUCA MYJOB LIBEREC 2017

Na ploše HomeCredit Areny v Liberci se v termínu od 12. do 14. října bude konat již jedenáctý ročník veletrhu vzdělávání a pracovních příležitostí EDUCA MYJOB Liberec. Na akci, kterou spoluorganizuje Liberecký kraj, se veřejnosti každoročně prezentuje téměř 120 vystavovatelů z řad středních a vysokých škol, učilišť, vzdělávacích společností, firem hledajících nové pracovníky, personálních agentur, internetových portálů s nabídkou práce a specialistů z oblasti pracovního trhu a vzdělávání. Pro návštěvníky veletrhu

bude opět připraven bohatý doprovodný program včetně diskuze s dvěma významnými osobnostmi. Více informací naleznete na www.educaliberec.cz

VÝROBKY, KTERÉ OSLNILY KRAJ

Nejlepším potravinářským výrobkem roku 2017 Libereckého kraje se stal Kitl Syrob Malinový s dužninou. Svou jedinečnou ovocnou vůni a typickou chuť domácí malinové šťávy se prosadil mezi dalšími 78 potravinami od výrobců z Libereckého kraje. Více informací o soutěži najdete na www.vyrobek-roku-lk.cz

MAPY KOLEM NÁS 2017

Krajská vědecká knihovna v Liberci bude ve dnech 10.–12. října hostit třídenní akci pro veřejnost i pozvané školy (převážně žáci 2. st. ZŠ) Mapy kolem nás 2017. Akce hravou a zábavnou formou ukáže různé druhy a využití map – jak v praxi (od map při vojenských operacích, v ochraně před povodněmi, v ochraně životního prostředí atd.), tak využití map pro relaxaci a zábavu (v deskových, počítačových i outdoorových hrách, při turistice, pro navigaci aj.). Návštěvníkům budou navíc představeny nové technologie – 3D tisk a 3D skenování, virtuální i augmentovaná realita nebo mapování pomocí dronů. V rámci akce bude probíhat i 3. ročník malování Země příběhů. Novinkou letošního ročníku bude účast samotných škol v roli organizátorů. Mapy kolem nás 2017 pořádá Liberecký kraj, vstup na akci je volný. Více informací na geoportal.kraj-lbc.cz/mapy-kolem-nas-2017.

S TARIFEM IDOL MŮŽETE NOVĚ CESTOVAT I RYCHLÍKEM

Dlouhou žádanou novinku přináší od 1. 10. 2017 integrovaný tarif IDOL. Nově jsou do jízdného zařazeny rychlíky Českých drah, na kterých dosud integrovaná jízdenka neplatila. To znevýhodňovalo zejména pravidelné cestující s časovou jízdenkou IDOL, kteří museli na stejné trase vybírat spojení podle toho, zda jel osobní vlak nebo rychlík. Nyní se nabídka spojení s jízdenkou IDOL na vybraných tratích významně rozšířila. Například mezi Libercem a Českou Lípou to znamená navíc 7 párů rychlíků s jízdní dobou kratší o cca 20 minut oproti dosud integrovaným vlakům. Podobně tomu je i ve směru z Liberce na Turnov a Semily nebo od Turnova do Tanvaldu. Nejvíce cestující asi potěší, že rozšíření nabídky IDOL nemá vliv na cenu integrovaného jízdného. Přechodem z tarifu ČD na tarif IDOL naopak v některých případech ušetří. ←

KRAJŠTÍ ZASTUPITELÉ K VĚCI

Jaká porevoluční stavba v kraji se Vám nejvíce líbí?

TOMÁŠ HOCKE (SLK)

Za svoji osobu musím říci, že je velmi těžké vyzvednout pouze jednu stavbu. Z obnovy historických památek to budou jistě Lázně v Liberci, z občanské vybavenosti pak Hospic v Liberci a Maškova zahrada v Turnově, ze staveb dopravních pak spojka silnice I/13 okolo Stráže nad Nisou a Krásné Studánky.

MICHAL KRÍŽ (ANO 2011)

Podle mě je to sportovní areál Maškova zahrada v Turnově. Tato stavba propojuje sportovní rekreaci výtří obyvatel a zároveň architektonicky zapadá do Českého ráje.

JOSEF ŠEDLBAUER (ZPLK)

Jedna stavba neudělá kvalitní veřejný prostor. Za ocenění spíš stojí zdařilá rekonstrukce nebo dostavby větších celků. Třeba univerzitní kampus v Liberci nebo náměstí ve Frýdlantu.

PETR BEITL (ODS)

Je těžké vybrat jedinou, v kraji je více pěkných a výrazných staveb. Například Oblastní galerie Liberec, Krajská vědecká knihovna, Home Credit Arena, areál Maškova zahrada Turnov a další.

PAVEL SVOBODA (ČSSD)

Za jednu z nejvydařenějších moderních staveb v kraji považuji Stavbu smíření, sídlo Krajské vědecké knihovny v Liberci. Polyfunkční dům ze skla a betonu vyrostl na místě nacisty vypálené židovské synagogy, a jeho součástí je i Nová synagoga. Architektonicky výjimečné dílo tak nese v sobě i důležité morální poselství.

MARTINA SEJKOROVÁ (SPD-SPO)

Liberec byl v minulosti proslulý svými architektonickými skvosty, vzpomeňme Hubáčkův Ještěd, dominantu Liberce. Za všechny stavby, které vznikaly v porevolučním období, bych chtěla vyzvednout Krajskou vědeckou knihovnu architekta Radima Kousala, která je urbanisticky zdařilým dílem.

JAN DVOŘÁK (KSČM)

Oslvila mě přestavba budovy Kojeneckého ústavu v Liberci na Hospic Svaté Zdislavy, a to jak pro architektonické, tak pro řemeslné provedení stavby. ←

Další názory zastupitelů si můžete přečíst na www.kraj-lbc.cz/zastupitelstvo



1 | Jaroslav Šonský při koncertu ve švýcarském Sissachu. Foto: Benno Hunziger
2 | V roce 2012 založil Jaroslav Šonský v Praze dvanáctičlenný smyčcový soubor Martinů Strings Prague, který navazuje na tradici české smyčcové kultury. Fotografie zachycuje červenový koncert v Barokním refektáři u dominikánů v Praze. Foto: Jiří Bartoň



OSOBNOST KRAJE

JAROSLAV ŠONSKÝ

Houslový virtuos, hudební organizátor a pedagog. Narodil se v Lomnici nad Popelkou a již v pěti letech se začal z vlastního přesvědčení učit hře na klavír a od sedmi let hře na housle. Jako sólista i jako člen různých komorních uskupení koncertoval na mnoha místech světa. Od roku 2012 vede v Praze svůj smyčcový soubor Martinů Strings Prague, ale trvale žije již od roku 1975 ve Švédsku.

Narodil jste se v Lomnici nad Popelkou, kde jste vyrůstal a také začal svou profesní dráhu. Proč jste se rozhodl Lomnici a poté i Českou republiku opustit?

Bylo to vlastně velice logické. V Praze jsem poznal svoji ženu, Švédku, která pracovala na švédském velvyslanectví. Chtěl jsem hudebně podnikat, svobodně cestovat. Hlavním důvodem opustit republiku bylo, že můj potomek nebude rukojmím komunismu. Nechtěl jsem, abych byl nucen vstoupit do strany nebo spolupracovat s STB, aby se můj potomek dostal do studia.

Jaké byly vaše začátky ve Švédsku? Živila vás hudba?

Mohl jen říci, že prvních čtyři–pět let bylo šťastných a plodných. Chtěl jsem nové začátky prožít ne v symfonickém orchestru, ale více méně na volné noze a seznamovat se s novým prostředím i z hlediska nové společenské kultury. Vyučoval jsem na vyšší hudební škole v Motale a měl jsem i za úkol hrát smyčcový kvartet. Rok na to jsem založil ve starobylém švédském městě Vadstena, odkud pochází řád Sv. Birgitty, smyčcový soubor Vadstena kammarensemble. Měli jsme k dispozici na zkoušení a koncertování krásné historické prostory. Od města jsem tehdy dostal na naši hudební činnost

5000 SEK. S tou malou finanční částkou v kapse jsem se cítil jako velký podnikatel. Dnes zapomínáme, co je cena svobody. V mých švédských začátcích byl mým velkým podporovatelem jeden ze zakladatelů firmy Arlaplast, sám velice dobrý violista, Göran Larsson. Arlaplast má dnes pobočku v České republice a byla to tato firma, která se stala hlavním sponzorem jednoho z našich koncertů v Praze. Na začátku s mými tehdejšími hudebníky ve Švédsku vzpomínáme dodnes. Mnozí současní emigranti přicházejí do Evropy s vědomím, že je naší povinností jim pomáhat a nevykazují přitom nejmenší porozumění ke kultuře nové země. Naopak žádají, abychom my chápali jejich kulturu. Z toho je mi velice smutno. Je to právě respekt ke kultuře, který zvyšuje kvalitu soužití lidí na zeměkouli, což se v historii mnohokrát ukázalo. Respekt ke kultuře nás nerozděluje, ale spojuje a pomáhá překonávat naše rozdíly.

Za svou kariéru jste spolupracoval s mnoha hudebními mistry. Je někdo, na koho vzpomínáte obzvláště rád?
To by byla dlouhá odpověď. Jednak to byli moji učitelé, kde bych mohl uvést velká jména, a pak jde o koncertní spolupráci na pódiu. Uvedl bych rád alespoň dvě osoby: Jeden z mých houslových učitelů Semjon Snitkovskij a jeho vynikající pianistka Leonora Josiovič. S. Snitkovskij v padesáti letech náhle zemřel a S. Snitkovskij jako dvaadvacíletá opustila Moskvu s dvěma kufry, emigrovala do Německa a dodnes ve svých 87 letech ještě vyučuje. Od německého státu nežádala ani korunu. Několik let jsme spolu hráli, a když dnes čtu naše tehdejší kritiky, byla to asi ta neúspěšnější spolupráce.

O životě této skvělé dámy, která přežila jak Hitlera, tak Stalina, bych se mohl rozepsat dlouze, hluboce si jí vážím. Druhým, pro me důležitém jménem je Jan Diesselhorst, violoncellista a předseda Berlínské filharmonie, asi nejlepšího orchestru na světě. Hrál jsem s Janem dlouhá léta, naše trio neslo název Epos Trio Berlin. Bylo to jeho osobní zásluhou, že Berlínská filharmonie r. 2011, v době Mahlerova výročí, vystoupila na Pražském jaru. Vystoupení bylo vrcholem festivalu, ale Jan se ho bohužel již nedožil. Odešel náhle ve věku 54 let.

V roce 2012 jste založil smyčcový soubor Martinů Strings Prague, za kterým dojíždíte do Prahy. Budete s ním také vystupovat v rámci oslav 100. výročí narození Františka Truhláře v Lomnici nad Popelkou. Jaké to pro vás bude, hrát ve svém rodišti?

Skladatel Bohuslav Martinů mne provází celým životem. Jeho hudbu jsem hrál s mnoha zahraničními hudebníky a oni se na jeho tvorbu dívají z perspektivy umělce, který má kořeny i mimo Českou republiku. V jeho hudbě je ještě stále mnoho co objevovat. O osudech Františka Truhláře mi už jako malému vypravoval soused Buchar. Říkal, že o tomto hrdinovi byla napsána kniha Soubor s osudem. Jeho sestra, paní Truhlářová, pozvala jednu ředitelku hudební školy Kráru a mne na návštěvu. Ukazovala nám album s fotkami a vypravovala některé z pozoruhodných historek o bratrově životě. Jsem vždy rád, když si mohu v mém rodišti zahrát. Tentokrát ale cítím zvláštní pouto, že se svým souborem mohu vystoupit při této výjimečné a významné příležitosti, 100 let od narození Františka Truhláře. 



- 1 | Pohled na Husovo náměstí, v pozadí lomnická radnice (žlutá budova) a zámek (oranžová budova). Foto: Ota Kudrnáč
- 2 | Pro Lomnici nad Popelkou jsou typické lidové stavby, například na Karlovském náměstí. Foto: Matěj Bárta
- 3 | Neogotický lovecký posed Alainova věž byl postaven v knížecí lovecké oboře pod horou Tábor na počest zemřelé Alaina Rohana. Zajímavostí je, že věž má téměř identickou dvojici, a to v podobě spodní části rozhledny Štěpánka u Příchovic. Foto: Matěj Bárta
- 4 | Ochoz věže nejvyššího skokanského můstku K 70 v lyžařském areálu V Popelkách slouží také jako vyhlídka. Z výšky 28 metrů je zajímavý pohled do okolní krajiny. Foto: archiv LSK Lomnice nad Popelkou
- 5 | Od roku 2013 funguje v Lomnici nad Popelkou nově zrekonstruované koupaliště s dětským hřištěm i občerstvením. Foto: Ota Kudrnáč

KRAJEM

LOMNICE NAD POPELKOU

Lomnicko leží na rozhraní Českého ráje a Krkonoš, na jihovýchodním okraji Libereckého kraje a od roku 2005 je součástí evropského geoparku UNESCO Český ráj. Jeho centrem je město Lomnice nad Popelkou, nad kterým se tyčí hora Tábor v nadmořské výšce 678 m. Městem protéká říčka Hrabětka. První písemné prameny o Lomnici nad Popelkou pocházejí ze 14. století, ale již v Dalimilově kronice je zmínka o lomnických pánech. Těm se podařilo chytit tatarského zvěda, který je v upomínku jejich činu dodnes vyobrazen v městském znaku. Pro drsné klimatické podmínky bylo Lomnicko kolonizováno až na přelomu 12. a 13. století. Majiteli lomnického panství byli postupně Košíkové a Valdštejnové. S jejich vládou je spjata doba hospodářského, kulturního i stavebního rozvoje města. V polovině 17. století Valdštejnové prodali lomnické panství hraběti Pavlu z Morzinu, jehož rod se zasloužil o vybudování významných památek města. V roce 1834 koupil město Lomnici se 14 vesnicemi Karel Alain Gabriel kníže Rohan, majitel sychrovského panství. Jeho rodina působila na Lomnicku až do roku 1945. Poté již držela Lomnice nad Popelkou správu města ve vlastních rukou.

Lomnice bývala městem rozvinutého průmyslu, a to až do roku 1989. Významným vývozním artiklem, který Lomnici nad Popelkou proslavil po celém světě, jsou Lomnické suchary firmy Josef Jína a Antonín Jína. Suchary se i dnes pečou v několika malých provozovnách.

Ve městě v průběhu 19.–20. století vzniklo několik desítek spolků, organizací a sportovních oddílů. Již od roku 1825 se v Lomnici pravidelně hraje ochotnické divadlo, na jehož tradici navazuje Divadelní spolek J. K. Tyl. V roce 1862 byl založen zpěvácký spolek Bořivoj, který působí dodnes. Nejstarší sportovní organizací je Tělocvičná jednota Sokol založená v roce 1870. V meziválečném období vznikly další sportovní organizace. S rozvojem spolkového a sportovního života souviselo i budování nových kulturních stánek a sportovišť. Jedním z nich je také Lyžařský areál V Popelkách se skokanskými můstkami. Modernizace skokanského můstku K 70 získala Cenu sympatie v soutěži Stavba roku Libereckého kraje 2007. Velmi oblíbené je i nově zrekonstruované koupaliště.

Typické pro město a okolí jsou stavby lidové architektury, historické, církevní a kulturní památky. Nejstarší stavbou je dřevěná zvonice na hřbitově. Mezi kulturní památky patří zámek, radnice, kostel sv. Mikuláše, Tylovo divadlo, lovecký zámček v Oboře, Alainova věž či křížová cesta na Tábor s kosterem Proměnění Páně a další stavby.

Město pravidelně pořádá řadu kulturních a společenských akcí, jako jsou například Slavnosti vína, akce Já mám koně, Setkání u Alainovy věže, Mikulášské slavnosti a finančně podporuje další akce konající se ve městě, jako například Krajskou přehlídku ochotnického divadla Jizerské oblasti. ←

Text: Květa Šírová



KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezů 642/2a, 461 80 Liberec 2, IČ 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedkyní je Květa Šírová. Redakce: media@kraj-libc.cz, tel: +420 485 226 111.

Číslo 10/2017 vyšlo 2. října 2017, uzávěrka byla 15. září 2017.

magazin.kraj-libc.cz www.facebook.com/krajlk

OBEC STUDENEC SI VÁS DOVOLUJE POZVAT
NA PŘEDVÁNOČNÍ 10. ROČNÍK:

„POHOŠTĚNÍ OBECNÍ POLÉVKOU“



Kdy: SOBOTA 9. PROSINCE 2017

Místo konání: AMFITEÁTR U ZŠ A MŠ VE STUDENCI

Čas zahájení: OD 13.00 HODIN

Program: BUDE UPŘESNĚN NA PLAKÁTECH
VE VÝVĚSNÍCH SKŘÍNÍCH

OBČERSTVENÍ NEJEN V PODOBĚ „OBECNÍ POLÉVKY“
PO DOBU CELÉ AKCE ZAJIŠTĚNO